

Like

magazín **pevš**

VŠETCI ZA JEDNĚHO, ERASMUS PRE VŠETKÝCH

ŠTUDENTI HO OSLOVILI, ABY KANDIDOVAL.
DNES JE ICH OMBUDSMAN

Predplaťte si TREND so zľavou 35% pre študentov za 62,73 €

Využite výhody predplatného:

TREND na webe Len pre predplatiteľov Čítanie kompletného TRENDU už v stredu na obed na webe a v iPhone Predplatitelia si ako prví môžu prečítať TREND o deň skôr, ako je v predaji Ekonomické údaje firiem Len predplatitelia uvidia na webe hospodárske výsledky firiem v článkoch RSS rešeršná služba Predplatitelia môžu využívať RSS kanál na kľúčové slová TREND TOP reštaurácie a hotely 2012 Prístup na Medialne.sk

ZUZANA IHNÁTOVÁ
ŠÉFREDAKTOR

CESTUJTE. CESTUJTE. CESTUJTE.

Napríklad s programom Erasmus. A popri tom nezabudnite študovať nielen cudzie jazyky, ale aj zvyky a hodnoty iných kultúr. Nikdy neviete, či sa vám to zide v profesijnom alebo osobnom živote. Dnes už len ovládať cudzí jazyk jednoducho nestačí... Aj o tom je Erasmus spirit, o ktorom tak „básnia“ erasmáci. Treba to jednoducho zažiť. Erasmus oslavuje dvadsaťpäť rokov. Ten starý končí a nový, lepší začína. V hlavnej téme nielen rekapitulujeme, ale aj predstavujeme nové možnosti, ktoré Erasmus for all priniesie.

Vedeli ste, že študentský ombudsman je tu pre nás všetkých? Pomáha a chráni naše záujmy na akademickej pôde. Navyše, máme ho naozaj „poruke“. Učí na našej fakulte práva. Viac sa dočítate v rozhovore na strane 20.

Rubrika aktívny život opäť prináša zaujímavé príbehy našich študentov. Počas štúdia pracujú, praxujú, športujú na vrcholovej úrovni, ba dokonca nezištne pomáhajú iným v núdzi. Buďte cez sviatky aktívni aj vy. Cvičte efektívnejšie – podľa vášho znamenia. Návod nájdete na strane 32.

Predtým nám ale pošlite mail a zapojte sa do vianočnej súťaže. Čakajú na vás zaujímavé ceny.

Pokojné Vianoce želá

Zuzana

TÉMA

4 Všetci za jedného, Erasmus pre všetkých

Z PRVEJ RUKY

10 Erasmus má novú konkurenciu. Čínu

NEWS

12 Slovak Press Photo
13 Oslavoval dvakrát
14 Vzťahy Číny a Slovenska sú na dobrej ceste
15 JUDr. Tomáš Borec: Absolventi netužia, o čom to v advokátskej kancelárii je

VIANOČNÁ SÚŤAŽ

18 Like vianočná súťaž

OSOBNOSŤ

20 Študenti ho oslovili, aby kandidoval. Dnes je ich ombudsman

AKTÍVNY ŽIVOT

24 Všetko je o časovom manažmente
26 Tenistka Niki Vajdová
28 Opravujú ľudské duše na internete
30 Ako vypnúť na horách
32 Cvičte podľa znamenia!

MÓDA

34 V zime teplo a štýlovo!

KULTÚRA

36 Hudební lajk Zelinského Mirečka
38 Dve tváre Daniela Craiga
38 Alternatívne filmové tipy
39 Ladislav Pecháček – Hořká čokoláda
40 Kultúrne tipy

WEB TECH

42 Zasnežený relax
43 Najhoršie peklo?
44 WEB inšpirácie

45 Gadgety

NA ZÁVER

46 Pusti sa. Nepusti sa. Pusti sa

KOMENTÁRE

39 Skončíme ako staré čínske cisárstvo?
44 K otázke vzdelaných starostov (a poslancov)...

OBSAH

© Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov a fotografií zverejnených v časopise si v zastúpení vydavateľov vyhradujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a na verejný prenos článkov a fotografií, ako aj na verejnú rozširovanie rozmnožených týchto článkov v zmysle § 33 ods. 1 písm. a) a d) autorského zákona.

Like

LIKE magazín pevs | ročník II., 2012, číslo 4

Vydavateľ: Paneurópska vysoká škola n.o., Tomášikova 20, 821 02 Bratislava

Odborní konzultanti: PhDr. Zora Hudíková, PhD., PhDr. Martin Kasarda, Dr., PhDr. Marián Pauer | Jazyková korektúra: Bc. Radovan Kopečný, Lucia Maková

Šéfredaktor: Mgr. Zuzana Ihnáťová | Zástupca šéfredaktora: Bc. Radovan Kopečný | Redaktori: Hana Džurná, Miya Ferancová, Clara Hrabovec, Mgr. Zuzana Komárová, Martin Kridla, Martin Kukoľ, Petra Kupčová, Lenka Liptáková, Lucia Maková, Mgr. Miroslava Michalková, Sabina Másová, Nika Mičechová, Ivana Mrvová, Lenka Nemečková, Imrich Petro, Bc. Peter Považanec, Martin Puškáč, Bc. Juraj Recký, Juli Somova, Mgr. Katarína Šamajová, Adam Šebesta, Pavla Ujmiaková | Fotografi: Sabina Másová, Nika Mičechová, Martin Nedeliak, Bc. Igor Paliatka, Juli Somova, Tomáš Schiller, Lukáš Smiešny | Fotoeditor: Martin Nedeliak | Ilustrácie: Klára Pitlová | Grafické spracovanie: Jakub Jurášek, Viktória Bitterová, Júlia Tibenská | Časopis vychádza pod gesciou Fakulty masmédií PEVŠ

Kontakt: Fakulta masmédií PEVŠ, Tematínska 10, 851 05 Bratislava | tel: +421 2 68 20 36 52 | email: like.magazin@paneurouni.com

Periodicita: 5-krát do roka | Rozširuje: Paneurópska vysoká škola | Tlač: Miracle, s.r.o. | Náklad: 1 500 ks

Cena: zadarmo | ISSN: 1338-4368 | EV 4362/11

obálka j_

VŠETCI ZA JEDNÉHO, ERASMUS PRE VŠETKÝCH

SOLIDARITA, SLOBODA A MOBILITA SÚ HESLÁ, KTORÉ V ROKU 1987 ODŠTARTOVALI CESTU ZA JEDNOTNOU EURÓPOU PRE ŠTUDENTOV V ČLENSKÝCH A KANDIDÁTSKÝCH KRAJINÁCH EÚ. ZRODIL SA PROGRAM CELožIVOTNÉHO VZDELÁVANIA ERASMUS. OD ROKU 2014 VŠAK KONČÍ TAK, AKO HO POZNÁME.

Ako hovorí slogan k dvadsiemu piatemu výročiu, Erasmus zmenil život a otvoril mysle už približne trom miliónom študentom v Európe. Kľúčovou úlohou nového programu predstaveného Európskou komisiou bude i naďalej zvyšovať európske vzdelanie a otvárať ďalšie príležitosti pre štúdium v Európe až na päť miliónov celkových mobilít.

MOBILITA ŠTUDENTOV

Od akademického roku 2006/2007 funguje program Erasmus aj na našej škole. Kým v začiatkoch Paneurópska vysoká škola nezvykla privítať viac ako štyroch študentov, posledné dva roky svedčia o tom, že aj Bratislava je pre erasmákov zaujímavá. V súčasnom akademickom roku sa počet prichádzajúcich študentov vyšplhal na dvadsaťšesť. Najviac je zastúpené Taliansko a Španielsko. Sú tu aj študentky z Francúzska, Bulharska i študenti z Grécka. Stúpajúcu tendenciu a zá-

ujem o program Erasmus vidieť aj u našich študentov. Na začiatku išlo na Erasmus len štrnásť študentov, tento akademický rok naša škola vyslala už šesťdesiatšesť študentov. V otázke, či je nejaká krajina, ktorá by bola našimi študentmi najviac navštevovaná alebo najobľúbenejšia, má koordinátorka Erasmusu na PEVŠ Radka Sabová jasno: „Neexistuje štatistika, ktorá by potvrdzovala, že o danú krajinu je najväčší či najmenší záujem. Študenti PEVŠ pri výbere preferovaných krajín naozaj nepoznajú hranice a ich dôvody výberu sú často až bizarné. Niektorí prihliadajú iba na kvalitu univerzity, u iných je rozhodujúca klíma, náročnosť štúdia alebo už vytvorené priateľstvá a kontakty.“

Vo výbere krajiny často hrá rolu aj jazyková úroveň našich študentov. „Keďže pri výberových konaniach zohráva najpodstatnejšiu časť ich jazyková vybavenosť, najviac prihlások

je podaných na anglicky a nemecky hovoriace krajiny či univerzity. Dnes si študenti zabúdajú vytvoriť portfólio jazykových znalostí v inom, možno menej rozšírenom jazyku, preto mnoho španielskych a francúzskych univerzít zostáva neobsadených.“

Na záver dodáva aj radu: „Nielen čím viac jazykov ovládaš, toľkokrát si človekom. Čím netradičnejší jazyk, o toľko viac si špecifický práve ty.“

ČO PRINIESOL ERASMUS?

Erasmus ako vlajková loď EÚ medzi vzdelávacími programami znamená otvorenie brán pre cezhraničné vzdelávanie sa študentov. Medzinárodná platforma, ktorá uľahčuje štúdium v zahraničí, slúži aj pre vzájomnú kooperáciu európskych univerzít a udržiavanie dobrých vzťahov v zahraničí. Súčasťou programu Erasmus je 27 členských štátov EÚ a Island, Lichtenštajnsko, Nórsko, Chorvátsko,

Macedónia a Turecko. Dnes, keď rekapitulujeme pôsobenie celého Erasmus, môžeme s pokojným svedomím skonštatovať, že projekt bol úspechom. Významne prispel k rozvoju vyššieho vzdelávania a k internalizácii jeho politík, dopomohol k bolonskému procesu a k zjednodušeniu systému hodnotenia prostredníctvom pre krajiny jednotným ECTS (európsky systém transferu kreditov). Napriek tomu je ešte priestor na zlepšenia.

Členovia európskej študentskej iniciatívy Európska študentská únia vyčítajú Európskej komisii, že granty pre študentov sú stále nízke a nepokrývajú študentovi všetky náklady, ktoré sa môžu v danej krajine vyskytnúť. „Toto je vážna prekážka pre študentov, ktorí nemôžu dostať finančnú podporu od svojich rodičov,“ hovorí predsedníčka ESU Karin Ufert. Grant niekedy študentovi nestačí a nepokrýva ani životné náklady v krajine, do ktorej ide študovať. Nemalým problémom býva aj uznávanie predmetov po návrate z Erasmusu na domovskú univerzitu. Študenti si niektoré predmety musia dorobiť na domovskej univerzite, pretože dostatočne nekorešponujú s vybranými predmetmi na zahraničnej

univerzite. Tieto byrokratické problémy sú aj preto pre niektorých študentov ešte stále blokádou na nástup na Erasmus.

ERASMUS PRE VŠETKÝCH

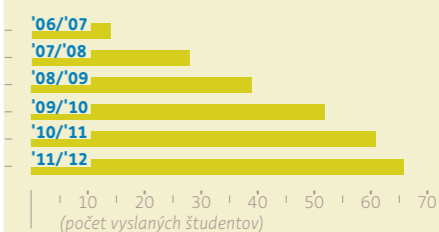
Projekt LLP Erasmus skončí a od roku 2014 bude pokračovať ako Erasmus for all. Nový komplexný program spojí štyri subprogramy do jedného. Okrem programu LLP Erasmus pre študentov a pedagógov vysokoškolského vzdelávania, spojí aj program Comenius pre základné a stredné školy, Leonardo da Vinci pre odborné vzdelanie a školenia, Grundtvig pre vzdelávanie dospelých. Európska komisia si od tohto kroku sľubuje hlavne zefektívnenie procesov a lepšiu prístupnosť. Naďalej bude podporovať štúdium, stáže, učiteľské vzdelávanie, odbornú prípravu, mládežnícke aktivity, špeciálne dobrovoľníctvo a šport. Obdobie nového programu bude od roku 2014 až 2020, v ktorom sa bude odrážať nová hospodárska stratégia rozvoja EÚ Európa 2020.

Erasmus pre všetkých zahŕňa tri kľúčové body:

1. Vzdelávacia mobilita jednotlivcov – pra-

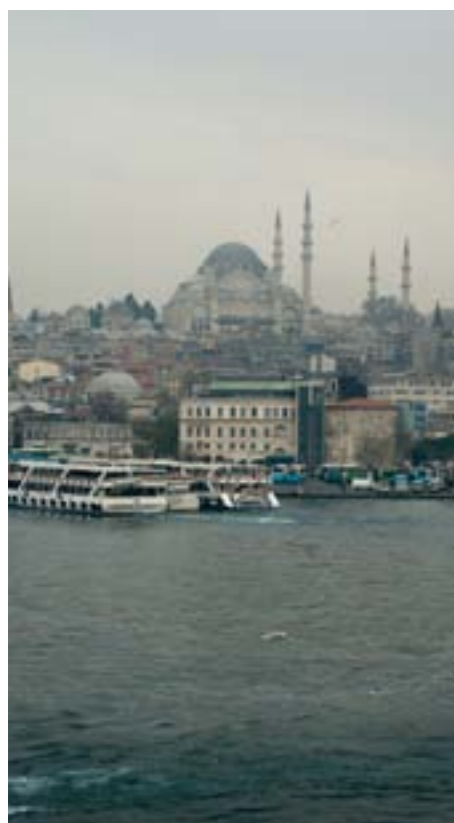
PREHĽAD AKADEMICKÝCH MOBILÍT

covníkov v oblasti vzdelávania, študentov, mobilita v rámci druhého stupňa vysokoškolského štúdia a mobilita mládeže

2. Spolupráca v oblasti inovácie a osvedčených postupov – posilňovanie partnerstiev medzi vzdelávacími inštitúciami a podnikmi, väčšia podpora projektov spolupráce zameraných na rozvoj inovatívnych postupov v oblasti vzdelávania, podpora IT vrátane e-Twinning (platforma pre učiteľov a pedagógov na vývoj inovatívnych projektov, ich zdieľanie a kolaborácia so školami a univerzitami v Európe, pozn.red.), ktorý bude fungovať ako inšpirácia pre podobné projekty

on-line vzdelávania

3. Podpora reformy politiky – dosiahnutie otvorených metód koordinácie v súvislosti so vzdelaním, väčšia podpora transparentnosti vysokoškolského vzdelávania pomocou projektov ako súčasný U-multirank, globálny hodnotiaci systém univerzít.

„Zvýšenie Erasmu o 66 % z celkového 19-miliardového rozpočtu umožní omnoho viac študentom vycestovať do zahraničia; otázka ostáva, či sú na túto skutočnosť univerzity pripravené.“ hovorí na margo nového programu prezident Erasmus Student Network Slovakia Miroslav Hajnoš.

NOVINKY PROGRAMU ERASMUS

Prípravovanou novinkou Erasmu pre všetkých bude schéma študentskej pôžičky pre financovanie magisterského štúdia v zahraničí. Európska komisia sa domnieva, že je ešte stále nízka mobilita za účelom získania diplomu v niektorej krajine EÚ, a práve možnosť pôžičky na štúdium by to mala zmeniť. Študenti väčšinou nemajú také finančné zabezpečenie, aby sa mohli zaručiť za pôžičku. Európska komisia chce uľahčiť proces získania pôžičiek za zvýhodnených podmienok. Predsedníčka ESU sa však na margo študentskej pôžičky vyjadrila, že nepovažuje za šťastné riešenie, aby sa mladí ľudia zaväzovali pôžičkou počas štúdia v časoch ekonomickej nestability, keď nemajú garantovanú prácu

po skončení štúdia. Ani členovia Európskej univerzitnej asociácie (ESA) v otázke schémy magisterskej pôžičky nemajú jednotný názor. Druhou novinkou budú tzv. knowledge alliances. Cieľom tohto projektu bude budovať strategické dlhodobé partnerstvo medzi univerzitami a firmami. Zároveň má slúžiť aj pre lepšie premostenie týchto dvoch sektorov.

Ako nám ozrejmil inštitucionálny koordinátor Erasmu na PEVŠ Slavomír Rudenko, niektoré z pripravovaných zmien sa budú týkať aj rozšírenia doteraz primárne európskeho rámca spolupráce na spoluprácu EÚ a regiónov mimo EÚ. S osobitným zameraním na spoluprácu v európskej susedskej politike – Balkán, južné a východné Stredomorie, krajiny bývalého Sovietskeho zväzu a posilnením spolupráce s Áziou, Latinskou Amerikou a Afrikou. Rozšírením mobility projektov na mobilitu medzi EÚ a tretími krajinami. Základná podpora bude smerovať interdisciplinárnym a inovatívnym prístupom vo vede a vzdelávaní a podpora má smerovať k exportovaniu európskej vzdelanosti a odborných poznatkov a ich transferu do praxe v širšej, globálnej spolupráci.

ERASMUS JE RODINA, NAVŽDY

Kto na Erasme už bol, vie, že je to cenná skúsenosť, ktorá človeka obohatí o vedomosti

a zahraničné priateľstvá. Počas Erasmu sa jednotlivci naučí väčšej solidarite a vzájomnému pochopeniu iných krajín, naučí sa chápať, čo znamená žiť v medzinárodnom spoločenstve. Tým rastie nielen vzdelanostne, ale aj osobnostne. Stáva sa viac otvoreným, chápavým a životne rozhladeným. Počas svojho vyše dvadsaťročného pôsobenia napísal Erasmus milióny pozitívnych príbehov študentov. Pár takýchto inšpiratívnych príbehov slovenských študentov si môžete prečítať aj v projekte Európsky denník pod hlavičkou ESN a Paneurópskej mládeže Slovenska. Projekt je súčasťou Európskeho roka aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami. Sú to príbehy súčasné, ale venované generácii pred nami, ktorá bojovala za slobodnú a solidárnu Európu.

Erasmus už dávno nie je obyčajný študijný program, Erasmus je status a životný postoj. Takzvaný „Erasmus spirit“ je zaužívaný pojem toho, čo v človeku ostane po návrate. Je v každom jednom bývalom erasmákovi. Z vlastnej skúsenosti, ale aj zo skúseností mnohých iných erasmákov, s ktorými som sa stretla môžem povedať, že ani po návrate z pobytu domov Erasmus vlastne nekončí. Ten „spirit“ je stále v ľuďoch a myšlienka jednoty v Európe je samozrejماً. Možno nie každý bývalý erasmák chce aj po návrate domov ostať v medzinárodnom prostredí,

VYJADRENIA ZAHRA NIČNÝCH ERAZMÁKOV

ALEXANDRA VIDEVA, BULHARSKO
(akademický rok 2011/2012
letný semester)

Erasmus je zatiaľ mojim najväčším dobrodružstvom v živote. Bolo to vzrušujúce stretnúť tak rôznych ľudí, s ktorými som mohla tento zážitok zdieľať. A všetci boli otvorení a priateľskí. Cestovanie, objavovanie nových miest, nových kultúr... Erasmus je všetko to, a ešte oveľa viac. Bratislava mi vždy zostane v spomienkach pre tie krásne momenty. Naše „malé veľké mesto“, ktoré snáď na nás počká, kým sa vrátíme. A budeme môcť spomínať na staré dobré časy. Ďakujem ti Erasmus, ďakujem ti Bratislava, že ste mi zmenili život.

SIMONA ZAMIŠKOVÁ, RAKÚSKO/VIEDEŇ
(akademický rok 2012/2013)

Študujem vo Viedni, ale chcela som spoznať slovenský štýl výučby, naučiť sa slovenskú právnu terminológiu. Štýl výučby sa mi veľmi páči, lebo je iný ako vo Viedni. Tam je to viac orientované na prax, na PEVŠ získavam skôr všeobecný prehľad o právnych veciach.

CARMEN ROMERO, ŠPANIELSKO/MÁLAGA
(akademický rok 2012/2013)

Nikdy som si nemyslela, že pôjdem na svoj Erasmus práve do Bratislavy. Vybrala som si Bratislavu bez dlhého uvažovania, ale odkedy som sem prišla a moja buddy na mňa čakala na letisku, vedela som, že moje rozhodnutie bolo správne. PEVŠ dáva študentom Erasmu okrem vzdelania na vysokej úrovni aj príležitosť prežiť celý akademický rok s novými zážitkami s ľuďmi, s ktorými by ste sa bez Erasmu nikdy nestretli.

ale veľké percento z nich v tom pokračovať chce a pokračuje. Niektorí sa chcú aj naďalej pohybovať v medzinárodnom spoločenstve, pretože toto prostredie sa pre nich stalo samozrejmosťou. Každodenná komunikácia v angličtine alebo inom cudzom jazyku, hlbšie spoznávanie iných krajín a ich kultúr, nadväzovanie ďalších priateľstiev.

Jednou z takýchto možností je aj pomoc a dobrovoľná participácia na programe Erasmus cez Erasmus student network. ESN je sieť, ktorú zastrešujú školy zapojené do programu. Organizácia sa stará o prichádzajúcich študentov. Uľahčuje im pobyt na partnerskej škole formou osobného buddy systému, pomáha pri riešení ubytovania. Podáva pomocnú ruku študentom pri bežných problémoch, ktoré sa môžu pre nich v cudzej krajine vyskytnúť. Pre študentov Slovákov je táto forma dobrou prípravou na vlastný Erasmus a môže zaväziť pri samotnom výbere na Erasmus mobilitu. Od letného semestra 2010/2011 má aj PEVŠ svoju stálu ESN sekciu a pomáha prichádzajúcim erasmákom.

Štúdium aspoň jedného semestra na zahraničnej univerzite je prínosom. Takýto pobyt vás naučí pohybovať sa v medzinárodnom prostredí, zlepšíte si cudzí jazyk, vytvoríte si nové priateľstvá. A ak náhodou niekedy budete cestovať po Európe, verte tomu, že vďaka priateľom, ktorých tam máte, sa budete všade cítiť ako doma.

BUDÚCNOSŤ, NECH JE SVETLÁ

Štúdiom v zahraničí si študent osvojuje samostatné a otvorené vychádzanie s ľuďmi, porozumenie, zlepšuje si jazyk a zvyšuje šance na získanie dobrého pracovného miesta aj mimo svojej krajiny. Počas Erasmus sa tvoria silné vzájomné putá pre budúcnosť, založené na priateľstvách, ktoré prekračujú myšlienku zjednotenej Európy. Práve mladí študujúci ľudia sú nádejou pre pokračovanie misie o jednej Európe pre všetkých. Na druhej strane, v časoch krízy, ktorá postihuje európske krajiny a stavia ekonomiku EÚ do neľahkej pozície, je aj Erasmus v rámci sekcie vzdelávania oblasťou, ktorej sa tieto problémy môžu dotknúť. Obavy o budúcnosť Erasmus vyjadřila aj predsedníčka Európskej študentskej únie Karin Ufert „Voláme po tom, aby si zodpovední uvedomili dôležitosť investície do mládeže v momente, keď rozhodujú o rozpočte na obdobie 2014-2020. Zrežanie výdavkov na vzdelávanie znižuje potenciál Európy.“ Dúfajme, že sa tieto problémy vyriešia bezbolestne a v prospech všetkých, ktorí o Erasme ešte len rozmýšľajú. Nech je to naozaj Erasmus pre všetkých.

AUTORKINÝCH PÁR SLOV NA ZÁVER

Dnes môžeme slobodne cestovať a študovať kdekoľvek v Európe. Preto sa možno zdá, že Erasmus stráca zmysel, keď môžeme študovať, kde chceme aj bez nejakého výmenného programu. Ale môj Erasmus pobyt v Turecku mi otvoril oči v tom, prečo je práve Erasmus

dôležitý a prečo má zmysel v tomto programe pokračovať a nikdy neprestať. Pretože voľne cestovať, nadobúdať nové vedomosti a priateľstvá za hranicami nie je samozrejmou. My mladí ľudia v krajinách EÚ si len málo uvedomujeme, akú hodnotu má naša sloboda cestovať.

Program Erasmus je pre mladých ľudí v Turecku veľkou a aj jedinou príležitosťou vycestovať na dlhšie obdobie, pretože do väčšiny krajín EÚ ich obmedzuje vízová povinnosť. Erasmus mi zmenil život, zmenil spôsob, akým sa pozerám na veci, na ktoré som sa nikdy nepozerala. Otvoril mi oči pre svet, naučil ma tolerancii. Som za túto príležitosť Paneurópskej vysokej školy nesmierne vďačná. A bola by som rada, keby mali túto možnosť naďalej všetci študenti v celej EÚ. Chcem sa týmto krátkym príbehom poďakovať za príležitosť, že som mohla byť súčasťou rodiny Erasmus a stráviť jeden semester na univerzite v Turecku. Môj Erasmus nebol len o mne, je aj o mojich tureckých priateľoch. O mladých ľuďoch, ktorí tiež túžia po voľnosti v cestovaní presne tak, ako po tom túžili naši rodičia, keď boli mladí. Erasmus to mladým Turkom umožnil a ja by som si pre nich priaľa, aby misia Erasmus nikdy neskončila. Spojená Európa nech učí aj ďalšie generácie multikulturalite a tolerancii medzi národmi, lebo aj to je jedno z tých krásnych posolstiev Erasmus – spájať ľudí bez ohľadu na pôvod krajiny.

ERASMUS A PEVŠ

Paneurópska vysoká škola sa ešte ako Bratislavská vysoká škola práva do programu ERASMUS zapojila pomerne rýchlo. Už vo svojom druhom roku pôsobenia požiadala o Európsku univerzitnú chartu a uzavrela prvé zmluvy o výmene študentov s partnerskými univerzitami. Svojich prvých 14 študentov tak na študijné pobyty poslala už v akademickom roku 2006/2007. Vzhľadom na to, že škola za sebou nemala dlhú históriu, ba dokonca v tom čase ešte ani dnešné moderné priestory, bolo vyslanie tých najlepších študentov na partnerské univerzity tou najlepšou vizitkou školy. Po úspešných študijných pobytov prvých študentov sa PEVŠ u partnerov dokázala zapísať ako spoľahlivý partner, ktorého študenti vynikli i medzi domácimi študentmi.

Mnohým našim študentom otvoril zahraničný študijný pobyt cestu k vytúženému zamestnaniu po skončení štúdia, medzinárodnú skúsenosť a širší rozhľad. Hoci študenti vždy preferovali študijné destinácie, v ktorých rozhodujúcu časť štúdia mohli absolvovať v anglickom jazyku, bolo vždy v záujme zahraničného študijného pobytu, aby sa študenti venovali aj jazyku krajiny, v ktorej študujú. Mnohí z nich si tak vytvorili cenné

kontakty v Turecku, Portugalsku, Fínsku, či na Islande, no cez medzinárodný tím študentov programu ERASMUS i priateľstvá na celý život.

Práve schopnosť mnohých študovať aj v inom ako anglickom jazyku im umožnila vybudovať si zaujímavé špecializácie pre ich profesijné pôsobenie. Veď koľko slovenských právnikov hovorí po dánsky a ovláda aspoň základy dánskeho práva? Koľko slovenských zamestnancov v médiách malo možnosť vyskúšať si prácu v tureckej televízii? To je len niekoľko príkladov za všetky, na prínos najúspešnejšieho akademického programu v Európe – programu ERASMUS.

Z hľadiska histórie zapojenia sa PEVŠ do programu ERASMUS neexistuje vysnívaná destinácia, či najúspešnejší príbeh študentskej mobility. Každý príbeh bol špecifický a osobitý. Zostáva preto len veriť, že i v novom programe, nech už bude mať vo svojej novej verzii v roku 2014 názov akýkoľvek, zostanú študenti PEVŠ jeho významnou súčasťou. Nielen kvantitou, ale predovšetkým kvalitou. Kvalitou jazykovej výbavy, intelektu, osobnej integrity.

JUDR. SLAVOMÍR RUDENKO

Inštitucionálny koordinátor LLP/ERASMUS

VYJADRENIA ZAHRAIČNÝCH ERAZMÁKOV

CRISTINA MANNELLA, TALIANSKO/PALERMO
(akademický rok 2012/2013)

Vybrala som si Slovensko, pretože by som si chcela zlepšiť anglický jazyk a prehĺbiť znalosti medzinárodného a európskeho práva. Páči sa mi bývať tu, ľudia sú priateľskí a mesto je veľmi pekné, ale nemám veľmi rada slovenské jedlá (smiech).

MARTIN JEDLIČKA, ČESKÁ REPUBLIKA/PRAHA
(akademický rok 2012/2013)

Erasmus na Slovensku jsem zvolil jako nejschůdnější řešení při několika omezujících faktorech. Mám mnoho povinností v ČR a práci, která může vyžadovat nutnost být za tři hodiny k dispozici v Praze. V tom má Bratislava výbornou polohu. Přesto se snažím domů téměř nejedít a věnovat se studentskému životu na sto procent. A jsem nadšen. Baví mne poznávat zahraniční studenty, s nimiž bydlím a denně se setkávám. Baví mne studium na jiné škole, než mé domovské, v reáliích sice blízkého, ale už jiného státu. Za sedm let štúdií jsem nemněl lepší predmet jako Kreativne podnikanie III. Baví mne Slováci, kteří se povahově od Čechů často zásadně liší. Navíc rád poznávám hlavní město země, která s níž byla ještě nedávno Česká republika spojená, myslím, že to bude do budoucna užitečné.

ERASMUS MÁ NOVÚ KONKURENCIU. ČÍNU

TEXT: ADAM ŠEBESTA
FOTO: MARTIN NEDELIAK

Je prvým slovenským autorom, ktorého právnú publikáciu preložili do čínštiny. Do Ázie vycestoval s úmyslom rozšíriť spoluprácu s miestnymi univerzitami tak, aby si jedného dňa študenti vybrali medzi Erasmusom a Čínou. Rektor PEVŠ prof. JUDr. Ján Svák, DrSc.

V LETE STE ABSOLVOVALI NÁROČNÚ CESTU DO ČÍNY. ČÍM BOLA PRÍNOSNÁ PRE PANEURÓPSKU VYSOKÚ ŠKOLU?

Jej prínos je viacozmerný. Po prvé, ďalej sa prehĺbili vzťahy so City University Hong Kong. Dekan právnickej fakulty ma napriek zdravotným ťažkostiam sprevádzal po celý čas a organizoval stretnutia na najvyššej akademickej a justičnej úrovni. Po druhé, nadviazali sme nové bilaterálne vzťahy s čínskymi univerzitami, ktoré budeme ďalej rozvíjať. Po tretie, prezentáciou mojej osoby bola nadštandardne spropagovaná Paneurópska vysoká škola, zaraďovaná medzi najvýznamnejšie nie slovenské, ale európske univerzity.

Guiguo Wangu.

VAŠA PUBLIKÁCIA „SÚDNA MOC A MOC SUDCOV NA SLOVENSKU“ BOLA HISTORICKY PRVOU PRÁVNOU PUBLIKÁCIU PRELOŽENOU DO ČÍNSKINY. KOĽKO VYNALOŽE-NÉHO ÚSILIA ZA TÝM STOJÍ?

Je potrebné oddeliť náročnosť jej vytvorenia a presadenia na čínsky trh. Kniha je ojedinelá nielen na Slovensku, je sumarizáciou jednej časti môjho výskumu. Jej originalita však spočíva v prepojení so slovenským výtvarným umením. Takto koncipovanú som si ju vlastne sám sebe daroval k 50-tym narodeninám. Že bude mať taký veľký úspech, som ani nečakal.

AKO STE JU ALE DOSTALI DO ČÍNY?

Presadenie na čínsky trh je iná kapitola. Spojená jednak s mojou odbornou špecializáciou na oblasť ľudských práv a jednak so začínajúcou reformou súdnictva v Číne. To, že kniha napokon vyšla v najprestížnejšom čínskom vydavateľstve právnickej literatúry Law Press China v Pekingu a na naše pomery v nepredstaviteľnom náklade, je zásluhou profesora

PRELOŽIŤ PRÁVNÝ TEXT DO ČÍNSKINY NIE JE JEDNODUCHÉ. AKO JE MOŽNÉ INŠTITÚTY, KTORÉ SÚ JEDINEČNÉ PRE NÁŠ PRÁVNÝ SYSTÉM, NAHRADIŤ ČÍNSKYM EKVI-VALENTOM?

Situáciu nestážuje len zložitosť prekladu, ale aj odlišnosť kultúr, čo je v právnom prostredí navyknutom na detaily ešte zložitejšie. Na mnohé pojmy v Číne jednoducho nemajú znaky. Príkladom môžu byť ľudské práva, a tak prirodzene nie vždy chápu, o čo v kritike ich nedodržiavania euroatlantickému svetu ide. Preferencia kolektívnych ľudských práv pred individuálnymi je jednoducho súčasťou ich národnej kultúry. Preto je pre vzájomné pochopenie dôležité umenie a jeho symbolika. Príkladom môže byť bohyňa spravodlivosti a Thémis. Pre prekladateľov bolo najnepochopiteľnejšie, prečo má oči previazané šatkou. Ako môže byť spravodlivosť „slepá“ (smiech)?

„PRÁVO A UMENIE ALEBO POROZUMENIE NÁRODNÉHO PRÁVA CESTOU SPOZNÁVANIA JEHO

KULTÚRY“ – TAK ZNEL NÁZOV VAŠEJ PREDNÁŠKY V PEKINGU. AKÝ BOL OHLAS NA ČÍNSKEJ STRANE?

Na prednáške sa zúčastnili rektori, dekanı a iné významné osobnosti právnej vedy z celej Číny. Spolu s nimi vystúpili v rozsiahlej diskusii aj sudcovia najvyššieho súdu v Číne a viacerí predstavitelia nižších súdov, ktorí zdôraznili konvergenciu rôznych kultúr, ktorá je spojená s globalizáciou sveta. Čínsky múr už prestáva byť neprekonateľnou prekážkou pre komunikáciu s ostatným svetom. Viditeľná je snaha popredných, najmä amerických univerzít, dostať sa k spolupráci s čínskymi univerzitami. V tomto smere je Paneurópska vysoká škola ďaleko pred nimi. Význam prednášky zdôraznila aj reprezentatívna štvorčlenná delegácia slovenského veľvyslanectva v Pekingu, na čele s jeho excelenciou Františkom Dlhopolčekom a konzulkou Naďou Hlavačkovou.

BUDEME SI MÔČŤ JEDNÉHO DŇA VYBRAŤ, ČI ÍŠŤ NA ERASMUS DO KODANE, ALEBO NA VÝMENNÝ POBYT DO HONGKONGU?

Som o tom presvedčený. A to

nielen s ohľadom na program Erasmus. Nedávno bola naša vysoká škola prijatá do prestížnej komunity svetových univerzít, združenej v rámci Compostela Group of Universities, v ktorej má silné zastúpenie najmä Latinská Amerika. Tak prečo nie napríklad Guadalajara? Ostatne, už teraz majú naši študenti v rámci bilaterálnych dohôd možnosť študovať, a aj ju využívajú, okrem európskych a severoamerických univerzít napríklad na Taiwane, ktorého veľvyslanec v Slovenskej republike otvorene považuje našu vysokú školu za vzor progresívnej univerzitnej spolupráce a všestranne ju podporuje.

NIE JE JAZYKOVÁ BARIÉRA PRIVEĽKOU PREKÁŽKOU PRI KOMUNIKÁCI S ČÍNOU?

To, čo sa na prvý pohľad môže zdať ako bariéra, môže postupne spájať. Vo vyvíjajúcom sa osobnom, často nielen kolegiálnom, ale i priateľskom vzťahu, nemusia byť slová jediným dorozumievacím prostriedkom. V tomto je obdivuhodné dopĺňanie a prelínanie sa kultúr v dnešnom svete.

Pan-European University World Academy Online

PEU: World Academy Online

Študujte podľa vlastného študijného programu a získajte profesionálne znalosti v kurzoch, založených na práci profesora Dr. Jae K. Shim. Aplikácia bola vyvinutá v spolupráci so spoločnosťou INTERSOG, profesionálom vo vývoji inovátnych mobilných služieb.

World Academy Online ponúka nasledujúce kurzy v anglickom jazyku:

- Financial Concepts And Tools For Managers
- Managing For Competitive Advantage
- The Pocket MBA: Concepts And Strategies
- Managing The Marketing Process Course
- Information Systems And Technology For Managers
- Analyzing Cost Data For Management Course
- Applied Operations Management: Manufacturing And Services
- Strategy Management: Concepts And Tools
- How To Organize And Run A Small Business
- Sales Management
- Effective Business Communications
- Managing And Improving Your Cash Flow
- Economic Analysis For Business And Strategy Decisions
- Basic Business Essentials: Concepts And Tools
- Legal Environments Of Business
- Understanding And Managing Organizational Behavior
- Business Math
- Revenue Recognition: Rules & Standards
- Pocket CFO
- Modern Supervision
- Profiling From Financial Statement
- Accounting For Management: Concepts And Tools
- Cost Management: Accounting And Control
- Internal Controls And Fraud Prevention
- 101 Financial Solutions
- Accounting & Finance Course
- Accountant's Guide To Financial Management
- Financial Management Of Multinational Corporations
- Pocket Financial Consultant
- Analyzing Annual Corporate Reports
- Financial Essentials For Not-For-Profit Managers
- A Complete Guide To Investing
- Financial Valuations
- Financial Forecasting
- Real Estate Financing And Investing
- Real Estate: Accounting And Mathematics
- E-Commerce: Applications For Cyberspace Technology
- Personal Financial Planning
- Understanding The Economy
- The Sarbanes-Oxley Act And Corporate Governance

SLOVAK PRESS PHOTO

AUTOR: LUCIA MAKOVÁ | FOTO: LUKÁŠ VAVRINEC

Vyhodnotenie prvého ročníka fotosúťaže Slovak Press Photo sa konalo 4. októbra. Medzi víťazmi sa objavili aj mená študentov Fakulty masmédií PEVŠ. Prvé miesto v kategórii Umenie a svet šoubiznisu získala Mária Szabová za dielo s názvom Život máme vo vlastných rukách. Ďalším oceneným študentom PEVŠ sa stal externista Lukáš Smiešny, ktorý získal tretie miesto v kategórii Šport. Porotu zaujala jeho snímka s názvom SKATE. Do ôsmich súťažných kategórií prihlásilo celkovo 130 súťažiacich fotografov vyše 1500 diel, ktoré vznikli od 31. augusta 2011 do 31. augusta 2012. Fotografie hodnotila medzinárodne zložená porota na čele s pedagógom, publicistom, kurátorom a zároveň aj porotcom Czech Press Photo v jednej osobe PhDr. Mariánom Pauerom. Ďalej zloženie poroty dopĺňali fotograf a pedagóg Tibor Huszár zo Slovenska, fotograf a publicista Alan Hyža, Péter Korniss z Maďarska a Tomasz Guzowaty z Poľska. Slovensko sa tak stalo ďalšou krajinou, kde fotožurnalisti a fotografi publikujúci v médiách majú možnosť prezentovať svoju prácu. Prvý ročník súťaže začal symbolicky pri príležitosti 1150. výročia príchodu Cyrila a Metoda na územie Veľkej Moravy, a teda aj dnešného Slovenska. Cieľom súťaže je tiež motivovať fotografov k osobnému prístupu v ich každodennej práci, a tým dosiahnuť rozvoj fotografie. Nad projektom prevzali záštitu minister kultúry SR Marek Madarič a primátor hlavného mesta SR Bratislavy Milan Ftáčnik. Oceneným Márii a Lukášovi gratulujeme a doktorovi Mariánovi Pauerovi želáme ešte mnoho úspešných ročníkov súťaže.

VAPAC-OVALI SME

TEXT: LUCIA MAKOVÁ
FOTO: EVA ČARNOGURSKÁ

PEVŠ sa v dňoch 9. – 11. októbra zúčastnila 16. ročníka najväčšieho medzinárodného veľtrhu vzdelávania, práce a cestovania AKADÉMIA & VAPAC na Slovensku. Uskutočnil sa v priestoroch Aegon arény NTC v Bratislave. Veľtrh je určený predovšetkým stredoškólakom a študentom vysokých škôl, ako aj ich pedagógom a riaditeľom. Okrem aktuálnych informácií o možnostiach a podmienkach štúdia na slovenských a zahraničných vysokých školách, v akademickom roku 2013/2014 ponúkol aj možnosti štipendií či zamestnanie v jednotlivých regiónoch SR a v zahraničí. Počas necelých troch dní sa na veľtrhu prezentovalo 232 vystavovateľov vzdelávacích a zamestnávateľských inštitúcií zo Slovenska, Českej republiky, Francúzska, Rakúska, Nemecka, Maďarska, Anglicka, Holandska, Cypru a USA. AKADÉMIA & VAPAC si počas svojej histórie získala obľubu, čoho dôkazom je aj stále vyššia návštevnosť. Uplynulý ročník navštívilo 9 851 študentov a pedagógov všetkých regiónov Slovenska, ale aj z Českej republiky. PEVŠ sa veľtrhu zúčastnila už po siedmykrát. Zastúpenie mala každá fakulta z radov pedagógov a študentov, ktorí informovali o možnostiach štúdia na PEVŠ a o súťaži MYŠlienka 2012/2013 určenej študentom posledných ročníkov stredných škôl. Atmosféra v stánku bola veľmi priateľská a záujem o štúdium na PEVŠ bol aj tento rok vysoký. Najväčší záujem bol o fakultu psychológie. Všetkým zúčastneným patrí veľká vďaka.

OSLAVOVAL DVAKRÁT

DEKAN FAKULTY PRÁVA GEN. PROF. JUDR. JAROSLAV IVOR, DRSC. MAL NA PRELOME SEPTEMBRA A OKTÓBRA HNEĎ DVA DŮVODY NA OSLAVU. KRSTIL NOVÚ PUBLIKÁCIU OD ZLOČINU K TRESTU A 12. OKTÓBRA OSLÁVIL ŠEŠTDESIA TKU.

TEXT: JURAJ RECKÝ | FOTO: JURAJ RECKÝ

Foyer Fakulty práva PEVŠ z času na čas ožije príjemnými spoločenskými podujatiami aj mimo vyučovacích hodín. Druhý októbrový piatok sa tu zišli nielen predstavitelia PEVŠ pri oslave životného jubilea dekana fakulty práva Gen. prof. JUDr. Jaroslava Ivora, DrSc. K šesťdesiatke mu prišli zablahoželať kolegovia z PEVŠ aj z praxe a samozrejme, aj známi, priatelia a nechýbala ani najbližšia rodina. Dekana obzvlášť potešila účasť „starých-známych“ z rodnej Čadce, ktorí mu prišli osobne zablahoželať do Bratislavy. Dekan právnikov tak oslavoval v krátkom čase už druhýkrát. Ďalším dôvodom na oslavu totiž bola aj jeho nová kniha Od zločinu k trestu s podtitulom Sprievodca občana trestným konaním. Publikácia je určená ako odbornej, tak i laickej, verejnosti a samozrejme, slúži aj ako doplnková literatúra pre študentov. „V publikácii sme s kolegami z Fakulty práva PEVŠ zhrnuli vedomosti a skúsenosti z priebehu trestného konania, ktorému sa dlhodobo venujeme. Veríme, že publikácia bude mať úspech a dá odbornej i širšej verejnosti nový, ucelený pohľad na túto problematiku,“ povedal o svojom najnovšom diele Gen. prof. JUDr. Jaroslav Ivor, DrSc. Redakcia magazínu Like gratuluje dekanovi fakulty práva Jaroslavovi Ivorovi k najčerstvejšiemu knižnému prírastku a žela veľa ďalších úspechov v osobnom i pracovnom živote.

ZMENA NA ČELE INFORMATIKOV

TEXT: LUCIA MAKOVÁ

Fakulta informatiky má nového dekana. Od nového semestra sa ním stal bývalý prodekan doc. RNDr. Eugen Ružický CSc., ktorý nahradil dekana doc. Ing. Martina Šperku, PhD. Docent Ružický pôsobí od roku 2011 na Fakulte informatiky Paneurópskej vysokej školy (PEVŠ). Vyštudoval Matematicko-fyzikálnu fakultu na Karlovej univerzite v Prahe, aspirantúru z odboru matematiky ukončil na univerzite v Kyjeve s obhajobou dizertačnej práce v Akadémii vied ZSSR. Vyše dvad-

sať rokov vyučoval na Fakulte matematiky, fyziky a informatiky Univerzity Komenského v Bratislave a bol vedúcim Katedry počítačovej grafiky na spomínanej fakulte. Predtým, ako nastúpil na post prodekana Fakulty informatiky PEVŠ, pracoval ako riaditeľ odboru informatiky a obchodný radca na Ministerstve hospodárstva Slovenskej republiky pôsobiaci v zahraničí na našich veľvyslanectvách v Izraeli a Nórsku.

Doc. Eugen Ružický je autorom učebnice Počítačová grafika a spracovanie obrazu a troch skript – Počítačová grafika, Automatizované systémy navrhovania a Image Processing v anglickom jazyku pre

ZMENA AJ NA POSTE PROREKTOROV

TEXT: LUCIA MAKOVÁ

September bol zmenou aj pre dvoch ďalších zamestnancov PEVŠ. Novou prorektorkou pre výskum, vedu a grantovú politiku sa stala doc. JUDr. Vlasta Kunová, CSc. Na PEVŠ pôsobí už od jej vzniku, teda od roku 2006. Hovorí anglicky, nemecky, taliansky a rusky. Je prezidentkou Slovenskej asociácie európskych štúdií a viceprezidentkou ECSA-World. Docentka Kunová implementovala desiatky projektov EÚ doma i v zahraničí. Medziiným pôsobila ako hlavná expertka v projektoch PHARE, zameraných na modernizáciu slovenskej štátnej a verejnej správy a aproximáciu slovenského právneho poriadku. Bola tiež poradkyňou pre otázky právnej úpravy tzv. Eurovalu na Ministerstve financií SR. Od roku 1998 pracovala vo funkcii riaditeľky Ústavu medzinárodných vzťahov a právnej komparatistiky Univerzity Komenského.

Tento rok jej priniesol ešte jednu zmenu. Stala sa držiteľkou Jean Monnet Chair zameranej na vzdelávanie a výskum v otázkach Občianstva EÚ. Zmena sa udiala aj na ďalšej prorektorskej stoličke. Prorektorom pre vzdelávaciu činnosť sa po dvoch rokoch pôsobenia na PEVŠ stal JUDr. PhDr. Miroslav Slašťan, PhD. Vyštudoval právo a politické vedy na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. Okrem PEVŠ ďalej pôsobil ako advokát, ale napríklad aj na Justičnej akadémii Slovenskej republiky, kde prednášal európske právo sudcom a prokurátorom, ale aj na Právnickej fakulte Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, či na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre. Plynule hovorí anglicky, nemecky, česky a dohovoriť sa aj po francúzsky. Jeho meno sa spája aj so Slovenskou asociáciou európskeho práva či Európskym právnym centrom – EUROIURIS.

zahraničných študentov. Zaujímavosťou o ňom je, že v rokoch 1986 až 1995 spolupracoval s medicínskymi pracovníkmi (neurochirurgami) pri realizácii počítačového systému pre riadenie stereotaktických operácií mozgu (operačná metóda využívaná v neurochirurgii umožňujúca operovať hlboké štruktúry mozgu a miechy bez ich priameho obnaženia – pozn. red.). Je zakladateľom Jarnej školy z počítačovej grafiky, od roku 1984 medzinárodne uznávanou konferenciou, ktorej zborník je vydávaný v USA. Medzi jeho priority v novej funkcii patrí zvýšiť počet študentov či otvorenie nových programov a špecializácií aj v anglickom jazyku. Uvedomuje si, že vzrastá

záujem o odborníkov v oblasti mobilných a multimediálnych aplikácií informatiky, vrátane digitálneho obsahu, služieb aj výukových hier. Paneurópska vysoká škola podľa neho môže ponúkať odborníkov na prípravu špecializácie „digitálny kontext“, čím by sa mohlo viac využiť Mediálne centrum FM PEVŠ. Okrem spolupráce s Fakultou masmédií PEVŠ vidí aj možnosť ako pritiahnúť študentov Fakulty ekonomie a podnikania PEVŠ k spoločným predmetom a interdisciplinár-nemu štúdiu. Redakcia magazínu Like žela novému dekanovi FI PEVŠ veľa pracovných úspechov a záujemcov o štúdium na fakulte informatiky.

ILSA – MEDZINÁRODNÁ ASOCIÁCIA ŠTUDENTOV PRÁVA

„ILSA JE PRÍLEŽITOSŤOU DOZVEDIEŤ SA VIAC O KULTÚRNYCH A PRÁVNÝCH SYSTÉMOCH FUNKUJÚCICH V RÁMCI CELÉHO SVETA.“

Študentská organizácia ILSA združuje budúcich právnikov so zameraním pre medzinárodné právo. Svetová organizácia pôsobí na najprestížnejších univerzitách sveta. Jej vznik sa viaže s prvým ročníkom súťaže JESSUP v roku 1962. Slovenská pobočka ILSA Chapter PEU existuje od roku 2011 na Paneurópskej vysokej škole. „Poslaním ILSA je podporovať povedomie študentov, ich štúdium a porozumenie medzinárodného práva, medzinárodnú spoluprácu medzi študentmi práva a právnikmi z praxe,“ hovorí prezidentka slovenskej pobočky Katarína Dekánková a zdôrazňuje: „Primárnym zameraním je realizácia moot court-ov a seminárov s medzinárodnou účasťou.“ ILSA spoluorganizuje JESSUP a prináša tak jedinečnú praktickú skúsenosť, organizuje semináre, workshopy a konferencie na pôde PEVŠ. Produktom činnosti medzinárodnej organizácie sú publikácie ILSA Quaterly, the ILSA Journal of International & Comparative Law a Jess Compendium, kde sa dočítate o možnostiach štúdií v zahraničí a LLM programoch. Prezidentka Katarína Dekánková víta každého nového člena: „Ak sa chcete stať členom, neváhajte nás kontaktovať prostredníctvom e-mailu peu.ilsa@gmail.com. Bližšie informácie nájdete na oficiálnej stránke www.ilsa.org alebo na Facebook fanpage Ilsa Chapter PEU.“

VZŤAHY ČÍNY A SLOVENSKA SÚ NA DOBREJ CESTE

ČÍNSKA AKADEMICKÁ DELEGÁCIA NA PÔDE PEVŠ PREZENTOVALA BUDÚCNOSŤ SPOLUPRÁCE, KTORÁ SA DOTKNE AJ ŠTUDENTOV.

TEXT: RADOVAN KOPEČNÝ
FOTO: DIANA ZEMANOVÁ

V stredu 24. októbra 2012 sa na pôde Paneurópskej vysokej školy uskutočnila prednáška profesora Zhu Xiaozhonga, riaditeľa Ústavu pre Rusko, východnú Európu a centrálnu Áziu Čínskej akadémie spoločenských vied v Pekingu. Profesor sa vo svojej plnohodnotnej a prínosnej prednáške zamerlal najmä na vzťahy Čínskej ľudovej republiky ku krajinám strednej a východnej Európy vrátane Slovenska. Predostrel plány nielen politickej a ekonomickej spolupráce, ale najmä kooperácie v oblasti vedy, výskumu

a vzdelávania. „V budúcich piatich rokoch poskytne čínska vláda celkom päťtisíc štipendií a pozve tisíc študentov do Číny na štúdium čínštiny,“ uviedol profesor Xiaozhong. Študenti PEVŠ tak budú mať jedinečnú možnosť vzdelávania v tejto krajine. „Som rád, že môžeme na pôde našej školy privítať vzácného hosťa, ktorý sa podeli o svoje skúsenosti s našimi študentmi. PEVŠ úzko spolupracuje s čínskymi univerzitami, o čom vypovedajú aj bilaterálne zmluvy, ktoré máme uzavreté a stále ich rozvíjame. Túto spoluprácu som osobne podporil letnou návštevou na City University v Hongkongu,“ hovorí o spolupráci s čínskymi univerzitami rektor PEVŠ Ján Svák.

V otvorenej diskusii sa prebrala aj téma čínskych podnikov v Senici. „Rozhodovací proces vlády potrebuje čas, ale niektoré kroky už začali. Doteraz prebiehala etapa štúdií a analýzy. Skutočný začiatok tejto spolupráce nastane budúci rok,“ prezradil profesor Xiaozhong. V strednej Európe išlo o historicky prvú prednášku čínskeho profesora Zhu Xiaozhonga o vzťahoch s Čínskou ľudovou republikou. Hoci čínska delegácia navštívila v poslednom desaťročí všetky susedné štáty, táto časť sa dostala iba Slovensku. Veľký podiel na tomto akademicko-diplomatickom úspechu nesie spoluorganizátorka prednášky sinologička Marína Čarnogurská.

O SLOBODE A ROVNOSTI S HOLANDSKÝM PEDAGÓGOM

TEXT: MICHAL AUGUSTINI

Pod záštitou veľvyslankyne Holandského kráľovstva sa uskutočnila dňa 14. novembra 2012 na fakulte práva v Aule Maxima prednáška z celosvetového cyklu prednášok profesora Cleveringa o rovnosti medzi ľuďmi, ľudských právach a v neposlednom rade o profesorovi Cleveringovi. Pozvanie prijal a prednášku viedol profesor Leiden University v Holandsku Dr. Carel E. Smith, ktorý je uznávaný v oblasti právnej metodiky a argumentácie. Na úvod témy Particularity and Universality in Law: Human Rights and the Literary Example spomenul niekoľko základných faktov o profesorovi práv Ru-

dolphovi Pabusovi Cleveringovi, ktorý tiež pôsobil na Univerzite Leiden a o jeho statočnom verejnom prejave z dňa 26. novembra 1940 na ochranu vysokoškolských pedagógov židovského pôvodu pred nacistickou tyraniou počas druhej svetovej vojny. Neskôr sa Dr. Smith zaoberal vznikom a obsahom jednotlivých právnych dokumentov, ako napríklad Deklaráciou nezávislosti Spojených štátov amerických. Pri tejto téme okrem iného spomenul aj paradox medzi základnými ľudskými slobodami spísanými v dokumente a faktom, že i po oficiálnom vydaní sa v krajine ešte niekoľko desiatok

rokov praktizovalo otroctvo. V ďalšej časti sa venoval ľudským právam a rovnosti ľudí z pohľadu rôznych literárnych hrdinov. Jedno zo spomenutých diel sa volá The kindly ones od Jonathanu Littella, z ktorého zaznel aj zaujímavý citát: „Tí, ktorí zabíjajú sú ľudia rovnako ako tí, ktorí su zabití, a to je hrozné.“ Na záver prednášky otvoril krátku diskusiu. Pre záujemcov, ktorí sa udalosti nemohli zúčastniť, bol k dispozícii on-line prenos.

JUDR. TOMÁŠ BOREC: ABSOLVENTI NETUŠIA, O ČOM TO V ADVOKÁTSKEJ KANCELÁRII JE

POZVANIE DO DISKUSIE PRIJAL OD ŠTUDENTOV FAKULTY PRÁVA PEVŠ. PRIŠIEL, ABY OBHÁJIL ZAVEDENIE PÄŤROČNEJ KONCIPIENTSKEJ PRAXE. TVRDÍ, ŽE AK SA NEZMENÍ KVALITA ŠKOLSTVA, DNEŠNÝ STAV Povedie DO ZÁHUBY. MINISTER SPRAVODLIVOSTI JUDR. TOMÁŠ BOREC. TEXT: ADAM ŠEBESTA | FOTO: TOMÁŠ SCHILLER

V JEDNOM ROZHOVORE STE UVIEDLI, ŽE VÁŠ PRIEMER NA VYSOKEJ ŠKOLE BOL 2,0. AKÝ STE BOLI ŠTUDENT?

S úctou ku všetkým, ktorí učia úvodné predmety dejín práva, sa musím priznať, že som nebol veľkým priateľom týchto predmetov. Až pozitívoprávne predmety ma bavili a v nich som sa aj našiel. Som veľmi rád, že som na diskusii so študentmi, lebo si opäť pripomínam študentské časy, slobodu myslenia, nezaťaženosť inými problémami, okrem študijných a bežných starostí.

POLOŽÍM NAIVNÚ OTÁZKU, JE TÁTO NOVELA SKUTOČNE SPRÁVNE RIEŠENIE?

Ak by som nemal vnútorný pocit, že je to správne, tak by som do toho nikdy nešiel. Pokúsím sa

argumentmi vysvetliť, prečo ten pocit mám. Samozrejme, úplne chápem pocity, ktoré máte vy. Ale z pohľadu, aký je dnes vývoj v počte študentov, najmä všeobecne v úrovni vzdelávania na slovenských právnických fakultách a školách, osobná skúsenosť mňa a mnohých kolegov, advokátov, priviedla k tomu, že za danej situácie niečo urobiť treba. Nehovorím, že toto riešenie je konečné. Hovorím, že kým sa nezmení systém, kvalita a počet absolventov, tak je to cesta do záhuby. Pričom nehovorím o množstve študentov, ale o kvalite.

NENARÁŽATE SKŔ LEN NA MNOŽSTVO ŠTUDENTOV?

Je to kombinácia tých dvoch faktorov. Nedá sa vylúčiť ani jeden.

Ale keď hovoríme o kvalite, mám na mysli konkrétne to, že denne sa stretávam s kolegami, ktorí zúfalo plačú, že z množstva uchádzačov, ktorí prichádzajú do ich kancelárií, si nevedia vybrať. Absolventom chýbajú teoretické znalosti a z praktického pohľadu absolútne netušia, o čom to v kancelárii je a ako by to malo fungovať.

„ABSOLVENTOM CHÝBAJÚ TEORETICKÉ ZNALOSTI A Z PRAKTICKÉHO POHĽADU ABSOLÚTNE NETUŠIA, O ČOM TO V KANCELÁRII JE A AKO BY TO MALO FUNGOVAŤ.“ A RIEŠENIE?

Jednoducho, keď takéto niečo existuje, tak je niekde problém. Myslím si a komunikujem o tom aj s ministrom školstva, že by bolo vhodné, aby sa v študijnom smere právo zaviedlo celoma-

gisterské štúdium. Po prvé, neexistuje žiadna prax, kde sa využíva bakalársky stupeň štúdií. Myslím, že tri roky nejakého štúdiá a dva roky práva – to nie je odrazom magistersky ukončeného právnika. Úroveň vedomostí je nula.

JE ZJAVNÉ, ŽE VEĽKÉ MNOŽSTVO ŠTUDENTOV PO NOVELE NEPŮJDE CESTOU ADVOKÁCIE. TÍ, KTORÍ PŮJDU, NAPRÍKLAD ŽENY, BUDÚ KONČIŤ V 28, 29 ROKOCH. NIE JE TO NESKORO NA DIEŤA? ZOHĽADŇUJE NOVELA SOCIÁLNEJ VLÁDY AJ ĽUDSKO-PRÁVNE POŽIADAVKY?

Skúsme si rozobrať tento argument. Podľa môjho názoru, ak sa advokátska koncipientka rozhodne, a je to to isté ako sudca napríklad, veď tí môžu byť menovaní až ako tridsaťroční,

tak keď advokátska koncipientka, ktorá bude mať päťročnú prax, kedykoľvek počas praxe otehotnie, tak sa na ňu vzťahujú všetky predpisy pracovného práva. Koncipient je v pracovnom pomere, má garantované práva. Pýtam sa, ak bude trojročná koncipientska prax a koncipientka sa rozhodne hneď po advokátskych skúškach otehotniť, ako sa mení jej sociálnej postavenie? Čo získava tým, že sa stáva advokátkou a má advokátsku kanceláriu?

NAPRÍKLAD PREDPOKLAD VYŠŠIEHO ZÁROBKU, KTORÝ OVPLYVŇUJE PLÁNOVANIE TEHOTENSTVA.
A keď je na materskej dovolenke, tak bude počas nej od rána do večera v kancelárii? Prakticky sa o tom bavme.

HOVORÍM O SITUÁCII, KEBY UŽ MALA REÁLNE ŠANCU BYŤ SKŔOR ADVOKÁTKOU A BOLA BY DAJME TOMU ROK ADVOKÁTKOU A ZARÁBALA BY

VYŠŠIU SUMU, AKO KEBY BOLA LEN KONCIPIENTKOU.
Pozor, tu nejde o zárobok, advokáti nezarábajú. Advokáti nemajú plat.

MALA BY VYŠŠÍ PRÍJEM.
Ale z čoho je vyšší príjem? Vybuduje si klientelu a garantujem vám, ten, kto si vybuduje klientelu, v momente, keď od nej odíde, okamžite si ju po karte rozoberú kolegovia a je na nule. Čiže ja hovorím naopak, tým, že je koncipientka, nemá klientov, vráti sa naspäť do advokátskej kancelárie a je krytá pracovnou zmluvou. Toto je absolútne na vode argument. Dajte mi iné argumenty.

VRÁŤME SA O BOD SPÄŤ. MNOHÍ ŠTUDENTI PRACUJÚ POČAS ŠTÚDIA V ADVOKÁTSKÝCH KANCELÁRIÁCH A ODVÁDZAJÚ KVALITNÚ ROBOTU. PREČO ICH NAPRÍKLAD TÝM, ŽE BY SA ČASŤ PRÁCE PRÁVNEHO

ASISTENTA ZAPOČÍTALA DO KONCIPIENTSKEJ PRAXE?
Je to zaujímavá myšlienka, nebránim sa jej ani ideovo, ani koncepcie. Fakt je, že v čase pripomienok s tým nikto neprišiel. Netvrdím, že som padol učený z neba a že viem všetko. Beriem tento argument ako rozumný a validný. V ďalšej novele to môžeme riešiť.

VIETE ODHADNÚŤ, AKO DLHO BUDE UZÁKONENÁ PÄŤROČNÁ PRAX?
Nie je tu navždy. Ak sa zmenia podmienky z hľadiska kvality študentov, počtu škôl, alebo sa zmenia podmienky na trhu, nevidím problém v tom, aby sa opäť skrátala. Musí však byť zabezpečená rovnaká kvalita absolventov a následne koncipientov. Päťročná prax nie je jediné opatrenie na zvýšenie kvality koncipientov. Ďalšie dve opatrenia, ktoré idú ruka v ruku s predĺžením koncipientskej doby, sú nasledovné: koncipienti nie sú mukli, ktorí majú pracovať bez nároku na čo-koľvek. Je ale absolútne nelogické, že ten, kto skončí koncipientskú prax advokátskou skúškou a sľubom, aby na druhý deň prijal desať koncipientov a začal ich niečo učiť. Je logické, že ich nič nenaučí. Nemôže im dať žiadnu skúsenosť ako advokát, pretože žiadnu nemá. Preto sme povedali, že advokát môže mať maximálne troch koncipientov. Podľa dlhoročných skúseností troch koncipientov je schopný školiť tak, aby im venoval čas a oni postupovali dopredu. A zároveň, tri roky po absolvovaní skúšok nebude môcť mať advokát žiadneho koncipienta.

NIE JE TO DISKRIMINÁCIA MLADÝCH ADVOKÁTOV?
Nie. Ak si pozorne prečítate zákon o advokácii, úlohou advokáta je, aby vzdelával koncipienta. Odmietam, aby koncipient „robit na svojho advokáta“. Na to sú tzv. odborní pracovníci, ktorých pozná zákon a tých si môže advokát zobrať aj sto, ak im vie dať robotu.

NIE JE TO TEDA TAK, ŽE VIAC ADVOKÁTOV ZNAMENÁ VÄČŠIU KONKURENCIU A TÝM PÁDOM AJ VÄČŠIU KVALITU?
Výsledky, ktoré ukazuje trh,

tomu nenapovedajú. Keď si pozriete ten spôsob, akým to prebieha, na Slovensku máme okolo päťtisíc advokátov. Polovica z nich je v Bratislave. To číslo je alarmujúce. Na druhej strane, v susednej Viedni, ktorá je trikrát väčšia ako Bratislava, je advokátov len 1800. Aj to o niečom svedčí. Mantra trhu nie je všemocná. Keď sa prejde cez určitú hranicu, začne to pôsobiť proti kvalite. Realita ukazuje, že je to tak.

STE PREDSEDOM VÝBORU PRE PRÁVA LGBT ĽUDÍ. NA PÔDE NÁRODNEJ RADY ODZNELI MNOHÉ URÁŽLIVÉ VÝROKY, ROZPRÁVATE VŤEDY ODMIETLI KOMENTOVAŤ. AKÝ MÁTE NÁZOR NA REGISTROVANÉ PARTNERSTVÁ?
Dnes táto téma spoločnosť nespája, ale rozdeľuje. Slovensko je krajina konzervatívna, prevažne rurálna. Táto téma je pozitívne vnímaná v mestách. Čím väčšie mesto, tým pozitívnejší prístup a naopak, čím menšia obec, tým je názor viac na druhej strane. Som veľmi rád, že sme na vládnej úrovni túto tému otvorili a ideme o nej diskutovať. Máme inštitucionálne vytvorenú platformu, kde tieto témy môžeme rozdebatovať. Je to zvláštna vec, pretože ústavný súd v Španielsku, čo je vysoko katolícka krajina, povedal, že registrované partnerstvá sú v súlade s ústavou a je možné ich uzatvárať.

POVEDALI BY STE VY TO ISTÉ NA SLOVENSKU?
Ja osobne by som povedal áno. Aby ale bolo jasné, registrované partnerstvá nemôžu byť v jednej rovine s manželstvom. Z hľadiska inštitútu to nie je to isté.

ČO ODPORÚČATE ŠTUDENTOM, AK CHCÚ ZLEPŠIŤ SVOJE VYHLIADKY?
Na to je jednoduchá odpoveď, no ťažšie sa vykonáva. Vynikajúce študijné výsledky, ale v neposlednom rade, ak chcete ísť do justičného povolania, mám na mysli okrem advokácie notárov, sudcov, prokurátorov, exekútorov, atď., tak prax, a to počas štúdia. Proaktívne získavať vedomosti, skúsenosti, najmä praktického charakteru.

Jazyková škola Volis Academy

jazykové kurzy každých 5 týždňov

- > výber z bohatej ponuky kurzov
- > sídlo v centre mesta
- > akreditácia Ministerstva školstva SR
- > malé skupiny študentov
- > free Wifi v klimatizovaných učebniach
- > ukážková hodina zdarma
- > bezplatný online test

Volis Academy
Štefánikova 19, 811 05 Bratislava

Mobil: 0902 917 223
Fax: 02 5262 1439
info@volis.sk
www.volis.sk

Like

VIANOČNÁ SÚŤAŽ

SI ŠTUDENT PEVŠ? MÁŠ NÁROK NA SKVELÝ DARČEK!

Aj tento rok bude **LIKE** štedrý a daruje za malé úsilie veľké ceny. Stačí poslať mail na like.magazin@paneurouni.com do 23.12.2012. Losovanie bude prebiehať v rovnaký deň a víťazi budú zverejnení na našej facebookovej stránke – [facebook.com/likemagazin](https://www.facebook.com/likemagazin). Ceny si budete môcť prevziať osobne na fakulte masmédií (Tematínska 10). Šťastné a veselé!

Jazykové Pobyty

1x JAZYKOVÝ POBYT V ZAHRAŇIČÍ NA JEDEN TÝŽDEŇ KDEKOLVEK NA SVETE

V cene je zahrnuté vyučovanie cudzieho jazyka, učebnice, ubytovanie v hosťovskej rodine, strava podľa katalógu v závislosti od destinácie, registračný poplatok. Cenu v hodnote 1000 eur venovala spoločnosť **EF Jazykové pobyty**.

1x TÝŽDENNÍK TREND

Ročné digitálne predplatné týždenníka TREND v hodnote 114,40 eur venovalo vydavateľstvo **TREND Holding, s.r.o.**

5x PERMANENTKA NA AKCIE

Permanentku na voľné vstupy na všetky oficiálne akcie PEVŠ počas letného semestra 2012/13 v **nevyčísliteľnej cene** venoval **Študentský klub PEVŠ**. Zaži čo si ešte nezažili!

5x JAZYKOVÝ KURZ ANGLIČTINY CALLANOVOU METÓDOU

Naučte sa cudzí jazyk rýchlo a efektívne. Kurz v hodnote 110 eur venovala jazyková škola **Volis Academy** sídliaca na Štefánikovej ulici v Bratislave.

3x JAZYKOVÝ KURZ NEMČINY

Naučte sa cudzí jazyk rýchlo a efektívne. Kurz v hodnote 90 eur venovala jazyková škola **Volis Academy** sídliaca na Štefánikovej ulici v Bratislave.

3x JAZYKOVÝ KURZ FRANCÚZŠTINY

Naučte sa cudzí jazyk rýchlo a efektívne. Kurz v hodnote 90 eur venovala jazyková škola **Volis Academy** sídliaca na Štefánikovej ulici v Bratislave.

3x JAZYKOVÝ KURZ ŠPANIELČINY

Naučte sa cudzí jazyk rýchlo a efektívne. Kurz v hodnote 90 eur venovala jazyková škola **Volis Academy** sídliaca na Štefánikovej ulici v Bratislave.

1x LOGITECH TOUCH MOUSE M600

Myš s povrchom citlivým na dotyk, ktorá umožňuje intuitívnejšie ovládanie Windows. S touto bezdrôtovou dotykovou myšou môžete rolovať, ovládať švihom a posúvať kurzor podobne ako pri tabletoch či smart telefónoch s dotykovým displejom. Cenu v hodnote 50 eur venoval **Logitech.cz**.

1x LOGITECH HD WEBCAM C525

Špičková webová kamera pre videotelefonovanie a záznam v kvalite HD je vybavená funkciou autofocus a je použiteľná vo väčšine aplikácií pre rýchle zasielanie správ a videokomunikáciu (napr. Skype), ako aj v špeciálnej aplikácii Logitech Vid HD. Má skladaciu konštrukciu vďaka čomu sa ľahko prenáša a otočnú hlavu s optikou pre jednoduchšie snímanie vášho okolia. Cenu v hodnote 40 eur venoval **Logitech.cz**.

1x DÁMSKA KABELKA

Trendy kabelka s trblietavými kameňmi v elegantnom prevedení s prsteňmi v podobe štyroch nádherných úchytok, vykladaných kameňmi v hodnote **42,90 eur**. Cenu venoval internetový sprievodca módu, štýlom, krásou a nakupovaním **FasionSpy.sk**.

1x ŠPERK CHOCOLATES

Hravý, vtipný nápad premenený na brošne a náušnice, ktoré vyzerajú ako naozajstná čokoláda. Zaručene vás oklamú, a zároveň očaria. Viac informácií nájdete na www.sashe.sk/MiraPodmanicka a www.facebook.com/CokoladyChocolates.

1x KONZUMNÉ V COCOLOGO

Konzumné vo výške **50 eur** venoval cocktailbar **COCOLOGO**. Štylový cocktailbar ponúka široký výber cocktailov, hudobnú produkciu a otváraciu dobu do skorých ranných hodín počas celého týždňa. Nájdete ho v starom meste na Nám. SNP 1. Viac informácií na www.cocoloco.sk.

1x SALVATORE FERRAGAMO F FOR FASCINATING

Zmyselnú sofistikovanú kvetinovo-drevitú dámsku toaletnú vodu v hodnote 22 eur venoval najširší slovenský internetový obchod **InterStore.sk** ponúkajúci od notebookov až po výhodné ubytovanie na Slovensku.

1x EMANUEL UNGARO APPARITION WILD ORANGE

Pánsku toaletnú vodu so zložením: bergamot, kardamon, limetka, levanduľa, muškátový oriešok, rozmarín, vetiver, vanilka a santalové drevo v hodnote 22 eur venoval najširší slovenský internetový obchod **InterStore.sk** ponúkajúci od notebookov až po výhodné ubytovanie na Slovensku.

1x VOĽNÉ PARKOVACIE MIESTO

Vyhradené parkovacie miesto pre jedného študenta PEVŠ počas letného semestra 2012/13 pred budovou na Tematínskej alebo Tomášikovej ulici. Cenu venovala **Paneurópska vysoká škola n.o.**

PRÁVIDLÁ SÚŤAŽE PRI VÝHRE CIEN OD EF JAZYKOVÉ POPYTY A VOLIS ACADEMY:

Výherca si kurz musí uplatniť do decembra 2013 v súlade s aktuálnou ponukou kurzov vo Volis Academy s.r.o. a Jazykové pobyty s.r.o. Musí sa prispôsobiť termínom jazykových kurzov. Výhru si môže uplatniť mimo hlavnej sezóny po dohode s agentúrou EF, v dvojmesačnom predstihu. Vyhlasovateľ má právo výhru výhercovi neodovzdať (neuplatniť) alebo odobrať v prípade, že výherca nesplnil alebo porušil niektoré z ustanovení štatútu súťaže. Všetci súťažiaci zároveň súhlasia so zasielaním propagačných materiálov na mailovú adresu.

ŠTUDENTI HO OSLOVILI, ABY KANDIDOVAL. DNES JE ICH OMBUDSMAN

TEXT: ADAM ŠEBESTA
FOTO: MARTIN NEDELIAK

KEĎ VYSOKÁ ŠKOLA PORUŠÍ PRÁVA ŠTUDENTA, PODÁ POMOČNÚ RUKU. VŽDY BOL ZA DODRŽIAVANIE ÚSTAVNOSTI A ZÁKONNOSTI. AJ PRETO NEČAKAL, ŽE HO NA SLOVENSKU ZVOLIA. **PRVÝ ŠTUDENSKÝ OMBUDSMAN JUDR. RASTISLAV KAŠŠÁK, PHD.,** PEDAGÓG FAKULTY PRÁVA PANEURÓPSKEJ VYSOKEJ ŠKOLY.

KTO JE JUDR. RASTISLAV KAŠŠÁK, PHD.

V roku 2001 absolvoval Právnickú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave, kde neskôr obhájil rigoróznú prácu. Pôsobil ako advokátsky koncipient a od roku 2005 do súčasnosti pôsobí ako advokát.

V rokoch 2006 až 2011 vykonával vedecko-pedagogickú činnosť na Právnickej fakulte Univerzity Komenského. V roku 2009 na Právnickej fakulte UK úspešne obhájil dizertačnú prácu a získal akademický titul „philosophiae doctor“ (PhD.). Od roku 2008 do súčasnosti pôsobí ako vysokoškolský pedagóg – odborný asistent na **Fakulte práva Paneurópskej vysokej školy**, zastáva funkciu vedúceho Oddelenia správneho práva, finančného práva a práva životného prostredia. Je členom Disciplinárnej komisie a predsedom VII. Disciplinárneho senátu Slovenskej advokátskej komory. Je autorom a recenzentom viacerých odborných publikácií, vedeckých štúdií a odborných článkov, venujúcich sa najmä problematike správneho práva a európskeho správneho práva.

V roku 2012 bol v tajnom hlasovaní zvolený za prvého študentského ombudsmana pre študentov vysokých škôl na Slovensku.

**CÍTIM PREDOVŠETKÝM
MOŽNOSŤ Z MOJEJ STRANY
ASPOŇ MINIMÁLNE PRISPIEŤ
VO VYSOKOM ŠKOLSTVE
K NAPLNANIU PRINCÍPOV
PRÁVNEHO ŠTÁTU,
ÚSTAVNOSTI A ZÁKONNOSTI**

STE HISTORICKY PRVÝ ŠTUDENSKÝ OMBUDSMAN NA SLOVENSKU. AKO SA CÍTIETE NA TOMTO POSTE? Cítim predovšetkým možnosť z mojej strany aspoň minimálne prispieť vo vysokom školstve k naplneniu princípov právneho štátu, ústavnosti a zákonnosti, za ktoré som sa doteraz vždy v profesionálnom a aj v súkromnom živote zasadoval.

PREČO STE SA ROZHODLI KANDIDOVAŤ NA POST ŠTUDENSKÉHO OMBUDSMANA?

Po zverejnení výzvy na výberové konanie ma oslovilo viacero študentov, aby som kandidoval. Nakoniec som s kandidatúrou súhlasil. Osobne som nepredpokladal, že by som bol zvolený, najmä pre svoje zásadné postoje v súvislosti so zasadzovaním sa za ústavné a zákonné konanie orgánov verejnej moci na Slovensku.

AKÉ MÁ ŠTUDENSKÝ OMBUDSMAN PRÁVOMOCI?

Študentský ombudsman je špeciálny ochranca práv vysokoškolských študentov Slovenskej republiky pôsobiaci pri Študentskej rade vysokých škôl. Hlavnou úlohou študentského ombudsmana je poskytovanie právneho poradenstva študentom vysokých škôl v oblasti vysokoškolského štúdia, avšak len za splnenia podmienky, že došlo ku porušeniu práva študenta vysokej školy vyplývajúceho zo zákona alebo z iného právneho predpisu.

ROZHODUJETE V KONKRÉTNÝCH PRÍPADOCH?

Študentský ombudsman nemôže autoritatívne rozhodovať o konkrétnych prípadoch porušenia práv študentov, maximálne môže poskytovať len poradenstvo a pomoc pri porušení práv študentov. Samozrejme, v prípade porušenia práva študenta upozorňuje na toto porušenie rektora príslušnej vysokej školy. Od študentského ombudsmana

nemožno očakávať, že rozhodne s konečnou platnosťou o tom, či bolo alebo nebolo porušené právo študenta. O tom môže rozhodnúť len samotná vysoká škola alebo súd.

KOĽKO ŠTUDENTOV SA NA VÁS OBRACIA?

V priemere asi 10 – 15 študentov vysokých škôl mesačne. Niekedy aj študenti stredných škôl, ale im nemôžem poskytovať pomoc.

S AKÝMI PROBLÉMAMI SA NA VÁS NAJČASTEJŠIE ŠTUDENTI OBRACAJÚ?

V súčasnosti najčastejšie ohľadom priznávania, resp. nepriznávania štipendií. Musím ale zdôrazniť, že poskytujem ako študentský ombudsman právnu pomoc a poradenstvo len vtedy, ak postup vysokej školy voči študentovi je porušením jeho práv.

KEĎ POROVNÁTE VAŠE ŠTÚDIUM A DNEŠNÝ STAV, VNÍMATE VIACEJ NEPRÁVNOSTI ZO STRANY VYSOKÝCH ŠKÔL?

Pri porovnaní môjho vysokoškolského štúdia a súčasného stavu musím uviesť, že vnímam menej porušovaní práv študentov zo strany vysokých škôl.

JE PRÍSTUP SÚKROMNÝCH ŠKÔL TRANSPARENTNEJŠÍ? EVIDUJETE VIACEJ SŤAŽNOSTÍ NA VEREJNÉ, PRÍPADNE ŠTÁTNE VYSOKÉ ŠKOLY?

Nepoznám úroveň transparentnosti na každej vysokej škole, preto mi neprináleží toto hodnotiť. Každá vysoká škola má transparentnosť nastavenú rôzne. Ako študentský ombudsman evidujem z hľadiska počtu viac sťažností na verejné, resp. štátne vysoké školy.

ŠTUDENTI POČAS ŠTÚDIA NARAZIA NA MNOHO PREJAVOV NESPRÁVODLIVOSTI. V AKÝCH PRÍPADOCH IM VŠAK MUSÍTE Povedať „NIE“? Určite v prípadoch, kedy nespravodlivosť alebo porušenie práva študenta vyplýva len z osobného pocitu a presvedčenia študenta.

PORADIL BY ŠTUDENSKÝ OMBUDSMAN AJ V PRÍPADE SEXUÁLNEHO HARASMENTU ZO STRANY PEDAGÓGOV?

Áno, poradil by som študentovi, resp. študentke. Dokonca som mal už jeden prípad obťažovania študentky a to zo strany vysokoškolskej pedagogičky.

AKO STE JEJ POMOHLI?

Poradil som jej, ako má postupovať. V prvom rade by mala oznámiť túto skutočnosť dekanovi fakulty spolu s dôkazmi, ktoré mala k dispozícii.

ČO V PRÍPADE, ŽE ŠTUDENT VIE O INOM, ŽE SI „OBJEDNAL“ ZÁVEREČNÚ PRÁCU. AKO MÁ POSTUPOVAŤ?

Táto situácia nie je prípad pre študentského ombudsmana. Určite by som však odporučil študentovi, ak vie o takejto skutočnosti, aby bezodkladne o tom informoval vysokú školu.

ČO NAJČASTEJŠIE ŠTUDENTI OČAKÁ-

VAJÚ OD ŠTUDENSKÉHO OMBUDSMANA?

„Donútenie vysokej školy rešpektovať zákon“. Avšak v tejto veci ako študentský ombudsman im to nemôžem zabezpečiť.

PROSTREDIE VYSOKÝCH ŠKÔL ČELÍ VEĽKEJ MIERE KRITIKE Z RADOV ŠTUDENTOV. JE TÁTO KRITIKA OPRÁVNENÁ?

Táto kritika je niekedy oprávnená ale niekedy nie je. Závisí to prípad od prípadu.

KEDY JE NAJČASTEJŠIE NA MIESTE?

Určite pri flagrantných porušeníach zákona o vysokých školách zo strany niektorých pedagógov, k čomu taktiež nanešťastie dochádza na slovenských vysokých školách. Napríklad, jedna pedagogička nútila študentov podpísať „čestné vyhlásenia o vzdaní sa hodnotenia na skúške“, čo je samozrejme neprípustné.

MNOHÍ ŠTUDENTI KRITIZUJÚ ŠRVŠ

ZA TO, ŽE KOMPROMIS, NA KTORÝ PRISTÚPIA PO ROKOVANIACH S PREDSTAVITEĽMI VLÁDY V OTÁZKE ODVODOVEJ POVINNOSTI, NIE JE PRE ŠTUDENTOV VÝHODNÝ. VNÍMALI STE ROKOVANIA ŠTUDENSKÉJ RADY A MINISTROV?

Vnímal som ich, ale neprináleží mi ako študentskému ombudsmanovi hodnotiť kompromis medzi ŠRVŠ a vládou v otázke odvodovej povinnosti študentov vysokých škôl. Ak Národná rada Slovenskej republiky schválila zmenu nejakého zákona, som povinný ju rešpektovať. Avšak ako občan by som sa rád vyjadril k otázke zvyšovania odvodového zataženia študentov. Chcel by som uviesť, že v súčasnej ekonomickej situácii to považujem za nešťastné a nespravodlivé, najmä z dôvodu, že veľa študentov si musí zabezpečovať svoje príjmy počas štúdia cez rôzne brigády a štát mohol zvýšenie svojich príjmov hľadať v inej oblasti.

VŠETKO JE O ČASOVOM MANAŽMENTE

TEXT: NIKA MIČECHOVÁ | FOTO: NIKA MIČECHOVÁ, ARCHÍV

ZUZANA GAJDÁROVÁ, FAKULTA PRÁVA

KDE PRACUJEŠ? ČO ROBIŠ? TVOJA POZÍCIA?

Pracujem v Agner & Partners, slovenskej advokátskej kancelárii v Bratislave. Som právna asistentka, čo znamená, že som k dispozícii advokátom, keď niečo potrebujú vybaviť, zistiť, napísať, osobne doručiť do rúk klienta alebo na súdy. Naši advokáti pracujú v rôznych oblastiach práva, preto je moja náplň práce a prax rôznorodá. Najčastejšie robím s obchodným, občianskym, exekučným právom, ale aj s právom cenných papierov, konkurzmi a reštrukturalizáciami alebo s právom duševného vlastníctva.

AKO SI SA K TOMU DOSTALA? OD KEDY?

V treťom ročníku som začala uvažovať, že je najvyšší čas ísť pracovať do advokátskej kancelárie, aby som mala základné praktické skúsenosti v advokácii. Hľadala som teda ponuky advokátskych kancelárií na pozíciu právneho asistenta. Sesternicin kamarát plánoval odísť zo svojho miesta kvôli Erasmusu, tak som tam poslala životopis. Nastúpila som po úspešnom pohovore v septembri 2011.

PRÁCA A ŠTÚDIUM – AKO SPOLU SÚVISIA?

Bez štúdia by som nemohla pracovať tam, kde som teraz, pretože znalosť práva je podmienkou. Na druhej strane, odkedy pracujem v tejto kancelárii, zisťujem, že mi to v škole lepšie „páli“. Bude to asi kvôli tomu, že teória bez praxe sa rýchlo zabudne. Preto, ak mám aj prax, pospájam si súvislosti a lepšie si to zapamätám.

AKO NARAZ ZVLÁDAŠ PRÁCU A ŠKOLU?

Budúci rok ma čakajú magisterské štátnice, takže diplomovka je teraz moja priorita. Našťastie, v kancelárii to chápú a tento semester pracujem o polovicu hodín menej ako predtým.

ZOSTÁVA TI POPRI PRÁCI AJ VOĽNÝ ČAS? AKO HO NAJRADŠEJ TRÁVIŠ?

Nezostáva mi veľa voľného času, ale moja práca je pre mňa ako hobby. Čoho sa nechcem vzdať, je cvičenie. Dvakrát do týždňa chodím ráno pred školou cvičiť do termostanu. Zvyšok voľného času venujem rodine, svojim psom, učeniu a príprave do školy či vareniu. Občas idem so známymi do divadla, na koncert, na párty, ale nebýva to často. Snažím sa využiť každú voľnú chvíľu efektívne.

MARIÁN BONDA, FAKULTA INFORMATIKY

KDE PRACUJEŠ? ČO ROBIŠ? TVOJA POZÍCIA?

Som zamestnaný v spoločnosti BAIT s.r.o. (www.bait.sk). Mám na starosti vedenie spoločnosti a IT consulting pre zákazníkov z odboru telekomunikácií.

AKO SI SA K TOMU DOSTAL? OD KEDY?

Firmu som založil v roku 2005 vzhľadom na to, že som sa zaoberal rôznymi aktivitami a chcel som ich spojiť pod jednu strechu. Medzi prvé produkty, ktoré sme ponúkali patrili Content Management System, Enterprise Resource Planning System a služby sme začali dodávať pre mobilného operátora v Rakúsku. V roku 2010 sme rozšírili podnikanie aj do Českej republiky.

PRÁCA A ŠTÚDIUM – AKO SPOLU SÚVISIA?

Aplikovaná informatika a predmety, ktoré človek musí absolvovať v rámci štúdia, sú podľa môjho názoru, študenta s dlhoročnou praxou, veľmi dobre prispôsobené požiadavkám pracovného trhu. Sú predmety (napr. ISP), vďaka ktorým sa človek môže vyhnúť veľa chybným rozhodnutiam a ušetriť veľa energie a času.

AKO NARAZ ZVLÁDAŠ PRÁCU A ŠKOLU?

Už pred začiatkom štúdia som zrušil prácu cez víkendy, dá sa to zvládať, aj keď skúškové obdobie je vždy časovo veľmi náročné. Najväčšou výhodou je externá forma štúdia, bez ktorej by som školu nikdy nedokončil.

ZOSTÁVA TI POPRI PRÁCI AJ VOĽNÝ ČAS? AKO HO NAJRADŠEJ TRÁVIŠ?

Na prvom mieste je u mňa manželka a náš čierny labrador. Radi cestujeme a spoznáваме nové krajiny. Čo sa športu týka, mojou novoobjavenou vášňou je golf. Je to vynikajúci šport, ktorý naučí koncentráciu, pokore a pomôže aj kondičke.

ŠTUDOVAŤ A PRACOVAŤ ZÁROVEŇ MÔŽE BYŤ NÁROČNÉ. NIE VŠAK NEMOŽNÉ! MÁME PRE VÁS PRÍKLADY ŠTUDENTOV, KTORÍ VÁM PREZRADIA, AKO TO ZVLÁDNUŤ, ALE AJ AKO SÚ VEDOMOSTI Z PEVŠ NÁPOMOCNÉ. TENTORAZ SME PRE VÁS VYSPOVEDALI ŠTUDENTOV FAKULTY PRÁVA, INFORMATIKY, MASMÉDIÍ A PSYCHOLÓGIE.

KATARÍNA HEVEROVÁ, FAKULTA MASMÉDIÍ

KDE PRACUJEŠ? ČO ROBIŠ? TVOJA POZÍCIA?

Študovala som na Fakulte ekonómie a podnikania PEVŠ a popri tom pracovala v spoločnosti RENAULT Slovensko na pozícii asistentky fleetového manažéra, následne na pozícii asistentky marketingových manažérov. To vo mne vyvolalo pocit, že tomuto sa chcem venovať aj v budúcnosti. Preto som si podala prihlášku na druhú fakultu – fakultu masmédií. Aj vďaka tomu som prešla na pozíciu asistentky PR manažérky. Momentálne pracujem na pozícii marketingovej manažérky pre SR v spoločnosti Sphere card. Venujem sa rôznym aktivitám, či už tvorbe inzercií, newsletterov, akcií pre partnerov a podobne.

AKO SI SA K TOMU DOSTALA? OD KEDY?

Prácu som získala hneď po ukončení vysokej školy. Takže profesia.sk, trošku snahy, pekný životopis, pár vedomostí a práca je istá.

PRÁCA A ŠTÚDIUM – AKO SPOLU SÚVISIA?

Práca popri škole mi uľahčila kvantum vecí. Na teóriu som sa zrazu pozerala úplne inak, vedela som si veci medzi sebou spájať a ľahšie im rozumieť. V práci som zasa vedela uplatniť teóriu zo školských lavíc. Finančné analýzy a kontroling sa ukázali ako najpraktickejšie predmety.

AKO NARAZ ZVLÁDAŠ PRÁCU A ŠKOLU?

Práca a škola sa dá zvládnuť úplne v pohode. Všetko je to o časovom manažmente. Ráno práca, potom škola, večer zasa práca a v noci zábava. Biorytmus si zvykne aj na pár hodín spánku. Avšak, treba si povedať, že to bude trvať iba päť rokov (smiech).

ZOSTÁVA TI POPRI PRÁCI AJ VOĽNÝ ČAS? AKO HO NAJRADŠEJ TRÁVIŠ?

Zaneprázdnení ľudia a „manažéri“ vraj voľný čas nemajú. Podľa mňa to tak nie je. Kto chce, ten si svoj voľný čas nájde. A takto je to aj u mňa. Roky som hrala tenis, veľa vody v tomto smere už nenamútim, ale rada si ho s kamarátmi zahrám aj teraz. Rada chodím do divadla a na výlety, vyvetrať si hlavu.

ANNA ŠPAČEKOVÁ, FAKULTA PSYCHOLÓGIE

KDE PRACUJEŠ? ČO ROBIŠ? TVOJA POZÍCIA?

Pracujem v detskom centre Funcity. Je to vlastne tisícdivstvo metrov štvorcových aktívnej zábavy pre deti a ich rodičov. Organizujú sa u nás aj narodeninové oslavy. Ako animátorka sa venujem deťom. Pomáham aj organizovať tematické akcie. Nedávno sme mali Halloween a momentálne pracujeme na programe na Mikuláša.

AKO SI SA K TOMU DOSTALA? OD KEDY?

Predtým som vystriedala viaceré brigád, pracovala som ako čašníčka, doučovala som deti angličtinu a slovenčinu, robila som catering... Tieto práce ma však neskutočne vyčerpávali a ťažko sa kombinovali so školou. Po pätnástich hodinách v práci a asi štyroch hodinách spánku sa predsa len veľmi sústrediť nedá. Rozhodla som sa, že takto to ďalej nechcem. Začala som hľadať niečo iné, nové. Na internete som našla inzerát, že otvárajú detské centrum na Starých gruntoch. Keďže mám veľmi rada deti, rozhodla som sa im poslať životopis. Pozvali ma na osobný pohovor a zobrali ma. Otvorili sme šiesteho marca tento rok.

PRÁCA A ŠTÚDIUM – AKO SPOLU SÚVISIA?

V budúcnosti by som chcela byť školskou psychologičkou. Vďaka mojej práci s deťmi pracujem už teraz. Deti ma poznajú a pravidelne za mnou chodia. Hovoria mi o svojich problémoch, o škole, o kamarátoch... Precvičujem si tam svoje organizačné schopnosti, keď organizujem oslavy. Verte mi, zabaviť na dve hodiny asi 10-20 detí akejkoľvek vekovej kategórie dá zabrať.

AKO NARAZ ZVLÁDAŠ PRÁCU A ŠKOLU?

Nebudem tvrdiť že je to jednoduché, ale nestažujem sa. Do práce chodím rada, máme výborný kolektív a cítim sa tam fajn. O to jednoduchšie to je. Moji zamestnávateľia sú veľmi ústretoví aj čo sa týka pracovného času – zmeny si stanovím týždeň dopredu a môžem pracovať vždy podľa môjho aktuálneho rozvrhu.

ZOSTÁVA TI POPRI PRÁCI AJ VOĽNÝ ČAS? AKO HO NAJRADŠEJ TRÁVIŠ?

Učím sa (smiech). Ale nie, rada trávim čas s kamarátmi, rada nakupujem, milujem párty a zábavu. Viediem relatívne typický akčný študentský život. Podľa mňa sa dá zvládať a sťahť všetko, čo človek naozaj chce.

TENISTKA NIKI VAJDOVÁ: „RAKETU V RUKE SOM MALA DOKONCA UŽ V KOČÍKU.“

TEXT: RADOVAN KOPEČNÝ
FOTO: LUKÁŠ SMIEŠNY

ŽIVOT ZASVÄTILA TENISU A VOĽNO MEDZI TURNAJMI FAKULTE MASMÉDIÍ. ÚSPEŠNÁ TENISTKA NIKOLA VAJDOVÁ PRIZNÁVA, ŽE BYŤ DCÉROU TRÉNERA JE NIEKEDY BOJ. DNI PLNÉ DRINY, ŠPORTOVÁ BUDÚCNOSŤ A AKO ZVLÁDNUŤ TENIS POPRI ŠKOLE – O TOM SME SA ZHOVÁRALI S REPREZENTANTKOU ŠKOLSKÉHO KLUBU VŠK PANEUROPA.

ZASVÄŤ NÁS DO TVOJICH TENISOVÝCH ZAČIATKOV. PREČO PRÁVE TENIS?

V podstate som ani nemala na výber (smiech). Otec je tréner a veľmi dobrý bývalý hráč. Raketu v ruke som mala dokonca už v kočíku. Od šiestich som začala každý deň trénovať a hrať. Odvtedy som na kurte non-stop.

KEDY NASTAL PRVÝ ÚSPECH?

Od desiatich-dvanástich rokov som patrila medzi najlepšie tenistky na Slovensku. Do štrnástich rokov som patrila medzi desať najlepších v Európe a ako pätnásťročná som sa stala maj-

sterkou Slovenska v kategórii do šestnásť rokov. To boli úspechy jeden za druhým. No a potom prechod od junioriek k ženám, to bolo trocha ťažšie a vlastne doteraz to trvá. Vyhrala som majstrovstvá Slovenska do šestnásť rokov a dva medzinárodné ženské turnaje.

AKÉ JE TO BYŤ DCÉROU TRÉNERA? A EŠTE TAKÉHO ZNÁMEHO!

Náročné, nie je to žiadna výhoda. Od malička ma k tenisu otec viedol a trénoval, čo bolo ťažké, najmä ten vzťah otec-dcéra-tréner.

AKO TAKÝ VZŤAH FUNGUJE?

No to funguje tak, že to nefunguje (smiech). Otec chce mať z dcéry to najlepšie a niekedy, keď neovládame svoje emócie, je to boj. Ale iba v rámci hry a zápolenia. Nikdy sme sa nejako vážne nehádali, máme perfektný vzťah. Vždy sa mi snažil pomôcť a poradiť.

TAKÝ TRÉNER ZREJME NIE JE ČASTO DOMA.

Práca ho zamestnáva tak, že skoro vôbec nie je. Ale už sme si na to ako rodina zvykli. Berieme to ako súčasť jeho života, jeho prácu a vždy sme ho v tom

podporovali. Niekedy prideme za ním na turnaje. To je nevýhoda povolania, ale dá sa to zvládnuť. S podporou rodiny určite.

TVOJ OTEC TRÉNUJE AJ NOVAKA ĐJOKOVIČA. ČO TY A ON? AKÝ MÁTE VZŤAH?

Sme tajní frajeri! (smiech) Ale nie. On je ako člen našej rodiny, no nestretávam sa s ním tak často. Občas, keď za otcom prídem na turnaj a párkrát sme boli na dovolenke všetci spolu. Keď tu bol na Davis Cupe a hral, väčšinu času bol s tímom, ale v novembri prišiel na Slovensko na piaty ročník exhibície Tennis Classic.

Prvýkrát mal čas pozrieť si aj mesto, tak som bola jeho „guide“.

A ČO ZVÝŠOK RODINY?

My sme taká tenisová rodina. Mama nikdy nehrala, ale miluje tenis. Preto dokáže zvládať všetky naše vrtochy a psychicky náročné situácie. Má úžasný prehľad vo svetovom tenise, vie, čo a kde hrajú a všetkých nás podporuje a to je dôležité. Sestra je tenistka, tento rok vyhrala majstrovská Európy do osemnásť rokov, naposledy sa to podarilo pred šestnástimi rokmi vašej šéfredaktorke Zuzke. Priateľ je tiež tenista, všetci kamaráti sú z tenisu, pohybujem sa v tom prostredí. Ja už vlastne ani nepoznám nikoho mimo tenisu (smiech).

URČITE SI KVÔLI TENISU VEĽA CESTOVALA. KDE SA TI NAJVIAC PÁČILO?

Najviac zážitkov mám z Ameriky, z Floridy. Ako dvanásťročná som tam chodila trénovať a aj na turnaje. Páčilo sa mi aj v Izraeli. Často chodím na turnaje do Turecka. Sú to typické dovolenkové rezorty s kurtmi, odtiaľ mám veľa zážitkov. Ale konečne by som si už chcela pozrieť nejaké mesto aj bez tenisu, lebo som skoro stále na kurtoch a nedá sa to stihnúť. Chcela by som ísť konečne do New Yorku, potom európske metropoly a Karibik. V Ázii som nikdy nebola, tá ma tiež láka.

PREČO SI ZVOLILA ŠTÚDIUM? MYSLÍŠ, ŽE TENIS BY ŤA NEUŽIVIL?

Aj preto. Ale ja mám rada učenie, aj keď to znie divne. Rada sa vzdelávam a myslela som, že štúdium môže byť nové spestrenie a oživenie, ktoré mi pomôže získať nový pohľad na veci. Možno v budúcnosti sa tým aj budem zaoberať.

KDE JE VÄČŠIA TRÉMA? NA ZÁPASE ALEBO NA SKÚŠKE?

Neverili by ste, ale keď som nastúpila sem do školy, bola som tak vystresovaná z prvej skúšky, až som myslela, že to neprežijem. Som taká, že sa to potrebujem dobre všetko naučiť. Znie to neuveriteľne, ale som na to zvyknutá.

AKO VYZERÁ BEŽNÝ DEŇ TENISTKY?

Trénujem každý deň. Ráno vstanem, raňajky a idem sa do fitka rozcvičiť. O desiatej je prvý tréning. Potom prestávka na obed a potom znovu, o druhej, tretej ďalší tréning. Potom ešte možno nejaký kondičný tréning a nasleduje regenerácia. Takto to prebieha celý týždeň, potom si v piatok a sobotu odbehnem do školy a v nedeľu mám voľno. A znovu.

AKO STÍHAŠ ŠKOLU A TENIS DOKOPY?

Snažím sa to zosúladiť. Napríklad počas novembrového rektorského voľna som išla do Tunisu na dva turnaje. Keď je však škola, mám individuálny plán a stíham. Na našej škole nemám

jediný problém s pedagógmi ani s učením. Som rada, že som na túto školu išla, lebo PEVŠ ma nielen podporuje, ale dáva mi aj možnosť hrať – veď hrám za školu za športový klub PANEUROPA. Odvtedy, čo som na škole, začalo sa mi aj viac dariť v tenise. Viac, než keď som bola na športovom gymnáziu. Tu si môžem školu pekne rozložiť a omnoho lepšie sa mi potom hrá.

ČO ROBÍŠ VO VOĽNOM ČASE?

Venujem sa kamarátom, priateľovi, rodine, najbližším. Rada čítam knihy. Naposledy som čítala Paula Coelho – Veronika sa rozhodla zomrieť, Gorilu a švédske detektívky od Stiega Larssona. Čítam to najmä na turnajoch. Keď akurát nie je čo, tak sa buď učím, alebo si čítam.

ŠTUDUJEŠ NA FAKULTE MASMÉDIÍ. KTORÁ OBLASŤ MÉDIÍ ČI MARKETINGU ŤA NAJVIAC ZAUJÍMA?

Marketingová komunikácia, marketing a PR. Zaujíma ma, ako to funguje, keď sa robí marketing a PR veľkých miliónových tenisových turnajov. Bavilo by ma podieľať sa na takom niečom.

ČIŽE PO ŠKOLE PÓJDEŠ TÝM SME-ROM?

Mám už teraz takú možnosť a určite by som chcela do toho pozrieť. Ale nerada hovorím o svojich plánoch. Mám totiž veľa nápadov a plánov, ktoré si zapisujem a budem si ich musieť ešte utriediť.

NECHCELA SI TENIS SKÍBIŤ S MÉDIAMI? NAPRIKLAD AKO ŠPORTOVÁ REDAKTORKA?

Vždy som nad tým rozmýšľala, ale byť športová redaktorka alebo komentátorka pre mňa nie je to pravé. Som skôr kreatívny typ, potrebujem niečo tvoriť. Je to trochu stereotyp, možno by ma to po čase nebavilo. Ale skúsiť by som to mohla, no nie dlhodobo.

PLÁNUJEŠ SA ŽIVIŤ TENISOM?

Každý si myslí, že tenisti veľa zarábajú. Jasné – ale tí, čo sú top 100, top 200. Ostatní môžu zabudnúť. Tenis je ťažký chlebič. Byť non-stop, dennodenne na kurtoch, potom tenista skončí

v tridsiatke a nemôže ďalej, nevládze, keď trénuje od šiestich. Potom niekedy nemá ani dosť zarobené, nemá stálu prácu alebo príjem a je to ťažké sa po skončení kariéry do niečoho púšťať. A sme ženy, tak predsa musíme mať deti, tak kedy to mám postíhať (smiech)?

TAK MÔŽEŠ BYŤ DO KONCA ŽIVOTA SLOBODNÁ KARIERISTKA.

Nie. Možno určitú časť života áno, ale určite nie celý. Chcem mať tak dve-tri deti.

MALÝCH TENISTOV!

Áno, aj keď si nie som istá, čo budú robiť moje deti. Ale zas, keď budú mať dedka takého dobrého tenisového trénera, tak ktovie?

A TY NECHCEŠ BYŤ TRÉNERKA?

Veľmi som nad tým nerozmýšľala. Mám o šesť rokov mladšiu sestru, ktorá tiež hrá. Keď som bola na turnajoch s ňou, tak to celkom fungovalo – viem poradiť a podobne. Ale neviem, či je to povolanie pre ženu. Pozrite sa na všetkých špičkových tenistov a tenistky – málokto má ženskú trénerku, ak to nie je ich mama.

V NOVEMBRI SI ZOŽALA ÚSPECH...

Áno. Bola som na dvoch ženských turnajov v Tunise s dotáciou desaťtisíc dolárov. Na prvom turnaji som prehrala v druhom kole ale ten druhý som vyhrala. Bol to ťažký turnaj a som rada, že som to dotiahla do víťazného konca. Víťazstvo si cením o to viac, že som vyhrala turnaj po päťročnej prestávke, naposledy v osemnástich rokoch.

STRETÁVAŠ TENISOVÚ ŠPIČKU? AKO ICH VNÍMAŠ? POZNÁŠ SA S NIMI OSOBNĚ?

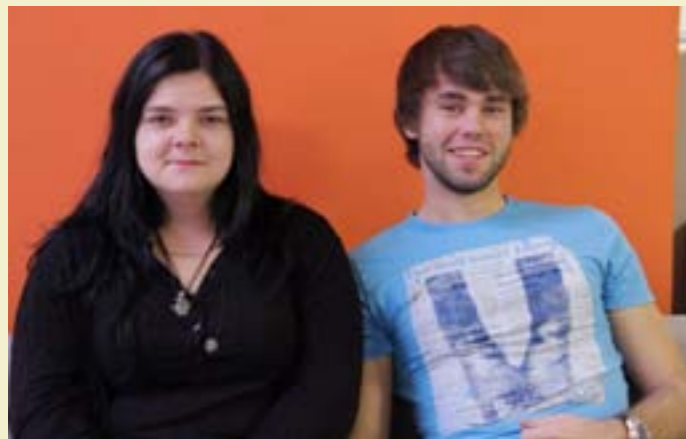
Keď idem na turnaj za otcom, napríklad na Wimbledon, tak ich stretávam. Ešte som sa do toho veľkého tenisu nedostala. Vnímam ich tak, že prečo nie, veď aj ja by som tam raz mohla byť. Beriem to ako súčasť, že sa môžem s nimi kamarátiť. Poznám sa so všetkými slovenskými tenistami, sme taká veľká tenisová rodina.

OPRAVUJÚ ĽUDSKÉ DUŠE NA INTERNETE

TEXT: LENKA NEMEČKOVÁ
FOTO: JULI SOMOVA, ARCHÍV

BYŤ TEENAGEROM JE ŤAŽKÉ A ŠLIAPNUŤ VEDĽA ĽAHKÉ. DROGY, ALKOHOĽ, ZLOŽITÁ SITUÁCIA V RODINE... S TÝM VŠETkým SA MLADÝ ČLOVEK NEMUSÍ VEDIEŤ VYROVNAŤ SÁM. NAŠIM ŠTUDENTOM PSYCHOLÓGIE A INŠTITÚTU PRIJATIA IPČKA SA PODARILLO VYTVORIŤ ON-LINE PORADŇU, KDE SA AKTÍVNE PODIELAJÚ NA „NÁPRAVE“ MLADÝCH ĽUDSKÝCH ŽIVOTOV. KATKU A PATRIKA NÁJDEME MEDZI DOBROVOĽNÍKMI, KTORÍ NA INTERNETE ODPOVEDAJÚ NA VOLANIE ĽUDSKÝCH DUŠÍ O POMOC. AKO DRUHÁCI NA FAKULTE PSYCHOLÓGIE PEVŠ VYUŽÍVAJÚ VŠETKO, ČO SA V ŠKOLE NAUČIA.

ČÍM JE PRE VÁS IPČKO?

P: V prvom rade rodina. Formuje nás, rozvíja naše osobnosti, dáva nám skúsenosť a smer.

AKÝ JE TEN SMER?

P: Chcem pomáhať druhým. Robil som to už aj predtým, ale teraz cez IPčko je to formálnejšie, zmysluplnejšie.

AKÝM SPÔSOBOM SA SNAŽÍTE POMÁHAŤ?

K: Pomoc je už len to, že sa má človek s kým porozprávať. Napríklad po zlom dni, ideš na internet, klikneš si na náš chat a vyžaluješ sa. Už len to je veľká pomoc.

P: Ide o to odbremenenie.

To poznáme všetci, že potrebujeme riešiť svoje problémy s priateľmi. A tie problémy môžu byť jednoduchšie a zložitejšie. A tie zložitejšie potrebujú odbornú pomoc. S tým vieme pomôcť.

AKO VÁS MÔŽU ĽUDIA KONTAKTOVAŤ?

P: Hlavne je to cez on-line poradňu na stránke ipcko.sk. Máme otvorenú už aj prvú face-to-face poradňu. Ale sústreďovali sme sa pri formovaní projektu

na internet, pretože je nepokrytý. Veľkou výhodou internetu je, že sa deje všetko v anonymite.

K: Zameriavame sa hlavne na mladých ľudí, ktorí internet využívajú veľa. Často hľadajú odpovede na svoje otázky na internete. Môžu sa tak dostať ku stránkam, ktoré im viac uškodia ako pomôžu.

AKO MÔŽU STRÁNKY ČLOVEKU UBLÍŽIŤ?

K: Napríklad, keď už len hľadá niečo o depresii, tak natrafí na stránku, kde je návod, ako si ublížiť.

P: U nás okamžite dostane spätnú väzbu, na čokoľvek.

AKO POKRÝVATE CHAT? JE NA ňOM STÁLE NIEKTO?

P: Je nás stále málo, máme osem dobrovoľníkov. Ale snažíme sa tam byť každú voľnú chvíľu. Zatiaľ vieme pokryť čas od siedmej ráno asi do jednej v noci. Snažíme sa to rozdeliť, kto má ako voľno. Do budúcnosti by sme chceli rozšíriť počet dobrovoľníkov na päťdesiat.

MYSLÍTE SI, ŽE MÁ TENTO PROJEKT BUDÚCNOSŤ?

K: Má, veľkú. Aj počas chatov sa stretávame so skvelými odzvami.

P: Keď sme v boli v rádiu Lumen, zavolała do vysielania euro-poslakyňa Záborská, že nám fandí a myslí si, že IPčko je skvelý projekt.

AKÝM SPÔSOBOM CHCETE ROZŠÍRIŤ PROJEKT IPČKO?

P: Presunúť sa do face-to-face poradne. Pre ľudí, ktorí potrebujú systematické poradenstvo. Chceli by sme sa rozšíriť do viacerých krajských miest.

NESTRATÍ SA TÝM VÝHODA ANONYMITY?

P: Všetko má svoje výhody i limity. Cez internet nie sme schopní zistiť o probléme všetko. Nevidíme toho človeka, takže nevieme odhadnúť, čo si myslí, ako sa tvári, ako ho čo zasiahlo. Pri osobnom kontakte sa dá toho vyriešiť oveľa viac.

K: Stretnutie naživo by pokračovalo potom, čo by klient sám súhlasil s tým, že sa s nami stretne osobne.

AKO POSTUPUJETE, KEĎ SA VÁM NIEKTO OZVE?

K: Najskôr sa snažíme zistiť čo najviac informácií o probléme, s ktorým sa na nás obráti. Ak je to v našich silách a na úrovni našich vedomostí, snažíme sa poskytnúť poradenstvo my. Ak si problém vyžaduje odbornú konzultáciu, posúvame to s jeho súhlasom odborníkom.

KTO SÚ TÍ ODBORNÍCI, KTORÍ VÁM POMÁHAJÚ?

P: Psychológovia, právnici a sociálni pracovníci. Sú to ľudia z rôznych organizácií. Spolupracujeme s Právnou Revue, občianskym združením Persona,

NIEČO O PROJEKTE IPČKO:

On-line poradňa je na adrese www.ipcko.sk

V pravom dolnom rohu nájdete niekoho z ôsmich dobrovoľníkov, ktorí sú pripravení sa vám venovať. Hlavným poslaním IPčka je poskytovať poradenstvo mladým ľuďom, ktorí sa ocitnú v ťažkej životnej situácii a nemajú sa s kým o to podeliť.

Počas chatu sa môžete pýtať a hovoriť o čomkoľvek. Všetko je anonymné.

Dobrovoľníci majú priamy kontakt na odborníkov z oblasti psychológie, sociálnej práce a práva, ktorí dávajú potrebnú odbornú konzultáciu.

Za tri mesiace absolvovali dobrovoľníci už viac ako 1000 chatov.

a potom s jednotlivými súromnými psychológmi. My im pošleme konverzáciu z chatu, oni na ňu reagujú a my pošleme odpoveď klientovi.

ČO VÁS MOTIVOVALO SA PRIPOJIŤ K TOMUTO PROJEKTU?

K: Asi myšlienka, že naozaj niečo takéto treba. S touto potrebou sa stretávame dennodenne.

P: Iniciátorom myšlienky on-line poradne bol Marek, ktorý je tiež náš spolužiak. (Marek Madro, pozn. red.) Má už skúsenosti s prácou s mladými. Všimol si, že často boli ochotní o problémoch hovoriť najskôr na chate, až potom

RIEŠIME VŠETKO. OD NAJŤAŽŠÍCH SEBADEŠTRUKTÍVNYCH DEPRESIÍ AŽ PO TO, AKO ZBALIŤ BABU

priamo v osobnom kontakte.

VYUŽÍVATE, ČO SA NAUČÍTE V ŠKOLE?

P: Áno. Sme obaja v druhom ročníku a v podstate všetko, čo sa naučíme v škole, využívame priamo v praxi.

ČO JE PRE VÁS ODMENOU, KEĎ SA TAKTO ROZDÁVATE DRUHÝM?

K: Pre mňa je najväčšou odmenou, keď sa niekto vráti a poďakuje, že som mu naozaj pomohla. Alebo len vypočula. Skvelé je, keď sa ozve niekto z tých, ktorí nám píšú pravidelne a len mi povie, aký fajn deň má za sebou.

KDE BERIETE ISTOTU, ŽE VIETE ĽUDOM SPRÁVNE PORADIŤ?

P: My sa im nesnažíme poradiť. My im povieme svoj názor a snažíme sa ich naviesť na to, aby si

oni sami poradili. Ľudia často vedia sami odpovede na otázky, ktoré nám kladú. Potrebujú si ich len zverbalizovať.

AKO ZVLÁDATE ZÁŤAŽ Z PRÁCE S ĽUĎMI?

P: Máme supervízne školenia, na ktorých sa učíme, ako sa od problémov, ktoré riešime, uvoľniť.

STE VIAZANÍ MLČANLIVOSŤOU O PRÍPADOCH?

P: Dodržiavame Etický kódex dobrovoľníka, kde je zakomponovaná aj mlčanlivosť. Medzi sebou sa o jednotlivých prípadoch radíme na supervíziách.

K: Je to obrovská zodpovednosť. Ľudia prichádzajú za nami s prosbou o pomoc. A naozaj nám veria. To vzbudzuje rešpekt. **P:** Napríklad často sa na nás

obráti teenager a pýta sa, či sa o tom nedozvedia rodičia.

K: Pre mladých ľudí je rodič vždy autorita. A s niektorými vecami sa radšej zdôverí rovesníkovi. Rodičovi sa nedá povedať všetko. Riešime všetko, od najťažších sebaštruktívnych depresii až po to, ako zbalíť babu.

MAJÚ ZÁUJEM SPOZNAŤ VÁS?

P: Majú. A veľký. Ale máme to v etickom kódexe, že ich nemôžeme ani na sociálnych sieťach kontaktovať. Je to hlavne kvôli našej ochrane. Aj skúsenému psychológovi sa stane, že sa klient na neho naviaže.

OZVÚ SA VÁM AJ DOSPELÍ ĽUDIA?

K: Áno, berú to ako super vec, že sa vieme napríklad vžiť do kože ich detí.

MUSÍ BYŤ DOBROVOĽNÍK PSYCHOLÓGOM, AK CHCE SPOLUPRACOVAŤ VO VAŠEJ PORADNI?

P: Nemusí. Všetci sme absolvovali kurz základných sociálnych zručností, ktorý je akreditovaný ministerstvom zdravotníctva. Platí ako oprávnenie poradenskú činnosť vykonávať. Čiže môže to robiť ktokoľvek, kto sa na to cíti a prejde základným výberovým konaním.

A ČO MUSÍ MAŤ NIEKTO, KTO TO CHCE ROBIŤ?

P: Chuť, silu a empatiu. A tiež veľkú dávku trpezlivosti. Nie každý na to má. Niekedy, keď priblížime spolužiakom na psychológii, aké problémy riešime, sami povedia, že by to nezvládli.

AKO VYPNÚŤ NA HORÁCH A VO VODE A UŠETRIŤ

TEXT: ZUZANA IHNÁTOVÁ

ŠKOLSKÝ ŽIVOT – TO NIE JE LEN UČENIE A PÁRTY. NIEKEDY TREBA ÚPLNE VYPNÚŤ, ODDÝCHNUŤ SI A NADÝCHAŤ ČERSTVÝ VZDUCH NIEKDE ĎALEKO. NUŽ A KDE TAK SPRAVIŤ, AK NIE V PROSTREDÍ KRÁSNYCH SLOVENSKÝCH HÔR A DOLÍN A K TOMU IDEÁLNE V BLÍZKOSTI VODNÝCH PARKOV? A KEĎŽE NA SLOVENSKU SA LEN MÁLO PESTUJE CESTOVANIE NA „BLIND“ A ŠTUDENTSKÝ ŽIVOT JE DRAHÝ, PONÚKAJÚ SA VÁM DVE MOŽNOSTI, AKO VEĽA ZAŽIŤ A UŠETRIŤ ZÁROVEŇ.

Ak ste nenáročný na čas a občas aj nervy, sú tu zľavové portály. Tie každý týždeň chrlia ponuky na ubytovanie rôzneho druhu a cien. Výhodou je veľmi nízka cena, nevýhodou je často nižšia úroveň služieb spôsobená masovosťou zľavových kupónov, ale aj hrozba vybookovania najlepších termínov. Keďže platnosť kupónov je časovo obmedzená, čas prázdnin a pracovného voľna je rozchytaný veľmi rýchlo. **Na druhej strane však získavate zaujímavú zľavu, často vyššiu ako 50% z pôvodnej ceny.**

Ak sa rozhodnete na poslednú chvíľu, ale chcete mať istotu plného servisu a stretchy nad hlavou, alternatívou sú rezervačné portály, ako napríklad ubytovanie.interstore.sk. Aj tu získate zľavu, len o niečo menšiu (10-40%). „Výhodou je, že takto môžete „chytíť“ last minute vo fajn penzióne, alebo hoteli na Liptove, či Vysokých Tatrách, navyše

za dobrú cenu. Na Slovensku sa väčšinou nemáte ako dopátrať k last minute ponukám iným spôsobom, navyše keď prídete na blind, zľavu jednoducho nevybavíte na mieste,“ hovorí Peter Papan z ubytovanie.interstore.sk. Najpopulárnejšími destináciami sú Liptov, Vysoké Tatry, do popredia sa tlačí napríklad aj Terchová. Je tu aj super tip na darček. „Keď chcete mať byt a dom pre seba, stačí poslať rodičov do kúpeľov, alebo k liečivej vode. Ficcia Piešťany, či Bešeňová,“ našepkáva Papan. Nuž a nezažijete nepríjemné prekvapenie, že si podávate kľučky od penziónu k penziónu neskoro večer, pretože je všade vypredané.

Ak ste väčšia partia, je tu ešte jedno riešenie – prenajať si chatu. Dlhodobým lídrom je portál [Limba.sk](http://limba.sk). Práve tu je výber chat široký, takže si ľahko vyberiete, kde stráviť víkend so spolužiakmi či spolužiačkami.

PRÍKLADY POBYTOV

Zľavový portál – ZAMENEJ.SK – 3-alebo 4-dňový pobyt v chatkách pre štyroch v Tatra Holiday Resorts Aplend za **64€**.

UBYTOVANIE.INTERSTORE.SK – 2-dňový víkendový pobyt v štúdiu Classic Hotela Luka v Bešeňovej pre dvoch, vstup do vonkajších bazénov zdarma len za **133€**.

LIMBA.SK – chata Mýto pod Ďumbierom pri lyžiarskom stredisku, 3x2-lôžková izba, pre každú izbu vlastná kúpeľňa; 3x kuchyňa; 3-lôžková izba s balkónom a 4-lôžková izba s balkónom, spoločná kúpeľňa (sprchovací kút, WC); spoločenská miestnosť s kuchyňou, krb, balkón. Cena **16,44€/osoba/noc**.

Nedá sa kombinovať s inými akciami. Neplatí na tabakové výrobky.

každý deň
HAPPY HOUR
20.00 - 23.00
-50%

Pokec facebook

DJ Pecke Cocktailbar **COCO LOCO**

CVIČTE PODĽA ZNAMENIA!

TEXT: IVANA KMITOVA
ZDROJ: FASHIONSPY.SK

AKO SI VYBRAŤ TO PRAVÉ CVIČENIE?
NAPRIKLAD AJ PODĽA ASTROLOGICKÉHO ZNAMENIA.
ČO VÁM TEDA ODPORUČAJU HVIEZDY?

BARAN (21.3. – 19.4.)

Skúste akýkoľvek tímový šport. Ste prirodzený vodca a máte tendenciu vždy a vo všetkom súťažiť, takže úloha tímového lídra by mohla byť pre vás dobrou voľbou. Zamerajte sa aj na budovanie svalov, avšak voľte krátke a intenzívne cviky. Barani totiž radi začínajú nové veci, ale nie vždy ich aj poriadne dotiahnu do konca – najmä, ak k nim vedie dlhá cesta. Na záver cvičení skúste zaradiť cviky z jogy, ktoré vaše večne uponáhľané znamenie na chvíľu spomalí.

BÝK (20.4. – 20.5.)

Máte síce radi spoločnosť no taktiež si radi veci robíte po svojom. Zo skupinových cvičení si vyberajte skôr tie zamerané na individuálny výkon. Práve jóga by mohla byť správnu voľbou. Skúste aj cvičenia vonku, v prírode – napríklad jogging. Vhodným doplnkom pri športe je pre vás hudba. Pri strečingu sa zamerajte na oblasť krku a krčnej chrbtice.

BLÍŽENCI (21.5. – 20.6.)

Vyberajte si rôznorodé cvičenia – skupinové či individuálne. Neznášate totiž nudu a monotónnosť, tak prečo sa vo fitness obmedzovať jedným športom. Ste spoločenský typ, preto sa zamerajte predovšetkým na športy, kde sa dostanete do kontaktu s množstvom nových ľudí. V rámci rozvoja svalov sa orientujte viac na vrch tela. Ak joga, tak určite „akčnejšie“ formy (antigravity, power). Pomalšie verzie by boli pre váš temperament neznesiteľné.

RAK (21.6. – 22.7.)

Skočte do vody! Milujete vodu, preto si nájdite šport, pri ktorom k nej budete čo najbližšie – plávanie, potápanie, rafting. Radi sa neustále zlepšujete, preto si vyberajte šport, v ktorom budú vaše výsledky merateľné a porovnateľné tak, aby ste nikdy nestratili motiváciu posúvať sa ďalej. Posilňujte brucho a pás tela!

LEV (23.7. – 22.8.)

Zahviezdiť, zažiarit – to ste vy! Máte radi všetky druhy športov, pri ktorých môžete vyniknúť a predviesť sa. Skúste napríklad tanec. Tréningy v sále plnej zrkadiel to je to pravé pre vás – radi sa totiž predvádzate. Pri cvičení sa zamerajte na chrbticu a zaraďte aj cviky na ohybnosť.

PANNA (23.8. – 22.9.)

Vyskúšajte aktivity, pri ktorých si precvičíte celé telo. Nekonzentrujte sa iba na určitú časť. Panny preferujú cvičiť osamote, najlepšie doma, kde ich nikto nevidí. Vhodné sú pre ne napríklad DVD s cvičeniami. V prírode však nachádzajú rovnováhu tela a mysle, preto sa taktiež môžu nájsť v športoch ako chôdza či beh na dlhé trate, cyklistika. Zapájajú sa aj do rôznych súťaží organizovaných s charitatívnym účelom.

VÁHY (23.9. – 22.10.)

Máte radi luxus, preto by ste sa mohli nájsť v športoch, ktoré do istej miery odrážajú túto skutočnosť. Moderné fitnesscentrum, gymnastika či krasokorčuľovanie by mohli stáť za vyskúšanie. K správnej motivácii však často potrebujete niekoho druhého, preto nahovorte partnera či priateľov a začnite spolu. Nezameriavajte sa príliš na budovanie svalov, berte šport ako zábavu. Pozor na spodný chrbát!

STRELEC (22.11. – 21.12.)

Športujte vonku. Potrebujete byť na otvorenom priestranstve. Cvičenia zamerajte najmä na nohy – boky a stehná. Skúste napríklad bicykel či lyžovanie. Jednoznačne však musíte vykonávať šport, pri ktorom sa budete baviť a smiať sa. Šport sa nesmie stať nudným či rutinou.

KOZOROŽEC (22.12. – 19.1.)

Vyberajte si vytrvalostné športy. Vytrvalosť je totiž vaša typická vlastnosť. Dokážete v činnosti zotrvať dlhodobo aj bez okamžite viditeľných výsledkov. Nebaví vás robiť nič ľahké, potrebujete prekonávať samých seba. Dávajte si však pozor na kĺby a vyhýbajte sa aktivitám, pri ktorých by mohlo dôjsť k ich poškodeniu.

ŠKORPIÓN (23.10. – 21.11.)

Buďte súťaživý. Je to váš prirodzený stav, preto si vyberte športy, pri ktorých môžete túto vašu vlastnosť naplno využiť. Nemusí to byť hneď tímový šport, skúste napríklad triatlon, pri ktorom môžete využiť svoju vlastnú súťaživosť proti ostatným. Sústreďte sa na intenzitu výkonu, nič pomalé nie je pre vás. Nájdete sa aj pri kardio cvičeniach.

VODNÁR (20.1. – 18.2.)

Posledná vec, ktorú hľadáte je rutina, ktorá by vás obmedzovala. Vyberajte si zo športov, ktoré vás „oslobodia“. Napríklad tanec alebo extrémne športy by mohli byť to pravé. Jednotlivé športy obmieňajte, aby ste neskĺzli do rutiny, ktorá by vás mohla začať nudiť. Vyskúšajte všetko nové, čo sa vo svete športu objaví.

RYBY (19.2. – 20.3.)

Pri výbere športovej aktivity sa orientujte na spojenie mysle a tela. Vyberajte z cvičení, ktoré vám umožnia lepšie spoznať samých seba – joga, pilates či iné pokojné a pomalé cvičenia, pri ktorých budete mať dostatok času premýšľať. Samozrejme sú pre vás vhodné aj vodné športy, v ktorých sa doslova cítite ako ryba vo vode.

V ZIME TEPLO A ŠTÝLOVO!

ČI UŽ ZIMU MILUJEME, ALEBO LEN PRETRPÍME, VŠETCI SA POČAS NEJ RADI NIELEN MÓDNE, ALE AJ TEPLO OBLEČIEME. PRÁVE V TOMTO OBDOBÍ OCENÍME KVALITY TEPLÝCH MATERIÁLOV V MÓDNOM OBLEČENÍ, AKO SÚ PRÍRODNÁ VLNA, KAŠMÍR, ALPAKA, TVÍD, BAVLNA ČI DOKONCA PÁPERIE. NEBOJTE SA SIAHNUŤ AJ PO UMELYCH KOŽUŠINÁCH, KTORÉ VÁS NIELEN ZAHREJÚ, ALE SÚ UŽ NA NEROZOZNANIE OD PRAVÝCH.

PRIPRAVILA: MIROSLAVA MICHALKOVÁ

PRINÁŠAME VÁM ŠEŠŤ UŽITOČNÝCH TIPOV AKO PREŽIŤ ZIMU V TEPLE A NAJMÁ V ZDRAVÍ:

- Vyberajte prírodné materiály oblečenia, nikdy nie syntetické!
- Vrstvite! Čím viac vrstiev tým lepšie. Viac vás ohrejú tri tenšie svetry ako jeden hrubý.
- Noste čiapky. Vedeli ste, že cez hlavu strácame najviac telesného tepla?
- Základom je teplá bunda. Tá najteplejšia je páperová!
- Nohy musia byť v teple. Nezabúdajte na termo ponožky.
- Krk by nemal byť odhalený. Šál či rolák vás zahreje a udrží v teple.

1. Kabát z prírodnej vlny, Bergans, WWW.SCANDINAVIA.SK
2. Sveter 100% RUN, Dale WWW.SCANDINAVIA.SK
3. Kabelka Innes de la Fressange, WWW.CHICCHIC.SK
4. Gužmy, WWW.TOPANKOVO.SK
5. Zimné džíny MANGO
6. Vesta z umelej kožušiny, H&M

1. Baranica z umelej kožušiny, H&M
2. Páperová bunda s kožušinou, Bergans, WWW.SCANDINAVIA.SK
3. Pánske termo tričko, WWW.SAXANA.SK
4. Sveter 100% merino vlna, Bergans, WWW.SCANDINAVIA.SK
5. Tmavomodré džíny, DESIGUAL
6. Ponožky s nórsnym vzorom, H&M

HUDEBNÍ LAJK ZELINSKÉHO MIREČKA

MAGAZÍN LIKE SA ROZHODOL ZÁJSŤ PEDAGÓGOM POD KOŽU A UKÁZAŤ ICH OSOBNÚ STRÁNKU. AKÚ POČÚVAJÚ HUDBU, AKÉ POZERAJÚ FILMY, AKÉ ČITAJÚ KNIHY... NAPIŠTE NÁM MENO PEDAGÓGA A MY HO VYSPOVEDÁME ZA VÁS! NA ZAČIATOK SME ZALOVILI NA FAKULTE MASMÉDIÍ – SVOJ HUDOBNÝ VKUS PREDSTAVIL DOCENT MIROSLAV ZELINSKÝ.

GENESIS

LAMB LIES DOWN ON BROADWAY

Poslední deska, v tomto případě dvojalbum, kterou parta Genesis natočila s Petrem Gabrielem, po jeho odchodu se k mikrofonu postavil Phil Collins a všechno bylo pomalu a postupně jinak. Ale „jehně“, jak jsme desce říkali, nás fascinovalo, trochu příbě-

hem, ale tomu jsme až tak dobře nerozuměli, především ale hudbou a Gabrielovým zpěvem, barvou hlasu a způsobem, jak hlas ohýbal a jak s ním pracoval, dlouhými zvukovými plochami s Banksovým mellotronem a hutnými Collinsovými bicími (ještě líp s nimi uměl v paralelním projektu, jazzrocko-

vých Brand X). Je to deska, kterou jsem si později, ale i to už je dvacet let, pořídil jako své první cd, v jakémsi malém obchůdku na Ligurské riviéře. Bylo úžasné, že to, co jsme před lety sháněli jako vzácnost, měli ve městě s tisícovkou obyvatel.

MILES DAVIS

BITCHES BREW

Jazzrocková fúze konce šedesátých a počátku sedmdesátých let podle mě zásadně poznamenala hudební vývoj. John Lennon měl pravdu, že 70. léta stála

za ... , ale platí to pouze v politice, v hudbě určitě ne. Miles Davis, troubící démon s partou neuvěřitelně vybavených instrumentalistů, z nichž každý sám za sebe byl obrovskou muzikantskou osobností, přišel s nároč-

nými hudebními plochami, uchu nelahodícími zvuky, permanentními rytmickými proměnami, ale v celku s neuvěřitelně sugestivní hudbou, kterou můžu poslouchat pořád dokola a jako bych ji slyšel poprvé.

JETHRO TULL

TOO OLD TO ROCK AND ROLL, TOO YOUNG TO DIE

Jakási dobová recenze nazvala Iana Andersona, kytaristu a flétnistu a mozek a srdce našich „džetrou“ jurodivým minstrellem. Kombinace rockové hudby

s příčnou flétnou se leckomu z ortodoxních bigbíťáku nelíbila, ale já ji přijal za vlastní a sháněl každou novou desku s obrovskou zvědavostí, co zase ti chlápci vpředu s vlasatým a očima koulejícím divochem zase vymyslí. A když právě na této desce,

kteřou zmiňuji, v titulní skladbě v refrénu Anderson vždy třikrát zadrhne hlasem, jako bych už tenkrát tušil, o čem zpívá (byť jemu bylo dvacet devět, když desku natočil, nám o deset miň, když jsme se dostali k jejímu poslechu).

KING CRIMSON

DISCIPLINE

Básník Vít Slíva, když jsem s ním kdysi dělal nějaké rozhlasové povídání, řekl, že když mu umřel Holan (jeden z největších českých básníků XX.st.), zůstal mu aspoň Robert Fripp. Okamžitě jsem mu porozuměl. Značka King Crimson mě provází, stejně jako

Genesis, Jethro Tull, Yes a Pink Floyd od dob, kdy jsem, aspoň v muzice, začal brát rozum. Deska, kterou ale připomínám tady je z druhého období, jejich muzika zrockověla, už to nebyly ty dlouhé teskné pasáže střídané s čistokrevnou zvukovou psychodelií. Plnohodnotně je nahradila tendence k větší písňovosti,

zůstalo kytarové experimentátorství onoho Roberta Frippa a přibyl tak trochu mečivý hlas Adriana Belewa, kytaristy a zpěváka, který na obalu své první sólové desky Lone Rhinoceros má na sobě červený oblek, po kterém od té doby toužím a zatím nenašel odvahu si ho koupit...

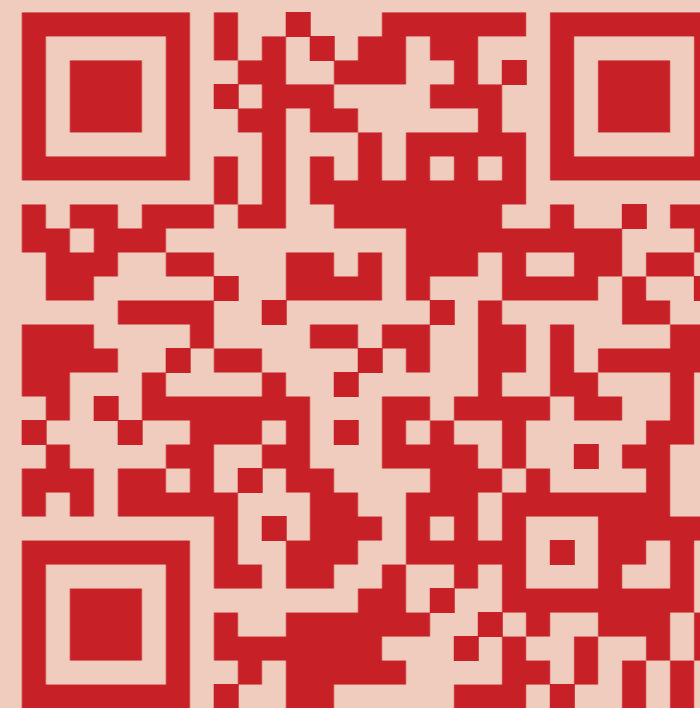
ESPERANTO

LAST TANGO

Kdysi dávno se mi do rukou dostala tato deska, opojila mě úžasnou atmosférou tvořenou zvuky smyčců, dunící i klouzající basovou linkou a mužským i ženským vokálem. Nahrál jsem

si ji tenkrát na kotoučový magnetofon, jehož výkonnost pomalu klesala... Inu zkrátím to, po třiceti letech díky Amazonu jsem objevil jedno malé japonské vydavatelství, které se baví zpřístupňováním muziky, na kterou se už v Evropě skoro

zapomnělo. Mám tu vzácnost s replikou původního obalu doma, i s bukletem v japonštině, kterému nerozumím, ale rozumím té hudbě a vůbec ne jen proto, že jsem ji poprvé poslouchal v době, kdy mi bylo dvacet...

P.S. Ursinyho a štrpkův Modrý vrch se zaryl tygřími drápy do mého života. Jako bych při každém poslechu sledoval stopy v písku pláže, abych zjistil, že jsem na ostrově a že jsou to mé vlastní otisky... Envoi? „Nehovor nič, len cestuj so mnou. Všetko nám dopovie zvltnený divý sad za oknom vlaku...“

DVE TVÁRE DANIELA CRAIGA

TEXT: ZUZANA KOMÁROVÁ

Autorka tohto textu nedávno obhájila doktorát, preto sa do recenzovania novej bondovky *Skyfall* pustí vedecky. Podľa najnovších štúdií vraj muži zvládajú multitasking lepšie ako ženy. Hoci som voči zisteniam vedcov zo začiatku bola skeptická a spochybňovala metódy, akými sa k predmetnému zisteniu dopracovali, pri Bondovi majú pravdu. Popri chytení teroristov, ochrane svojej nadriadenej, ležérnom popíjaní drinkov stíha vášnivý sex s mulatkami a viesť duchaplné konverzácie. To všetko na pozadí atraktívnych kulís ako Šanghaj, Makao, Londýn, Istanbul.

Autorka tohto textu zároveň mala tú česť stretnúť Daniela Craiga osobne. Mal na sebe džínsy, bielu košeľu a tmavý pulóver. Bolo to pred uvedením titulu *Casino Royale* a vtedy nový predstaviteľ agenta s licenciou zabíjať vyvolal skôr rozpaky. Toto že je nový Bond? Na osobnom stretnutí arogantný, neprístupný a skôr trápny ako charizmatik. Taký bol Craig,

ktorému som kládla štiplavé otázky. Chladné bledomodré oči sa na mňa povýsenecky dívali a odpovede boli strohé až úsečné. Šlo o premyslený marketingový ťah, aby sme o to viac zalapali po dychu až uvidíme nového Bonda na plátne. Primerane výrečného, bezbreho vtipného a skromného len pri výbere oblečenia v niektorých scénach. Čo je len dobre.

Autorka tohto textu by sa chcela Danielovi ospravedlniť za predčasné odpísanie. V *Skyfall* je nielen perfektný po hereckej stránke, ale je to ten najočarujúcejší modrooký agent, akého si viete predstaviť. Chráni ženu aj napriek tomu, že mu klamala. Nech hodí kameňom tá, ktorá v istých momentoch mužovi radšej neklame... Drsný i nežný zároveň, chápavý a em-

patický, s telesnou schránkou, akú by mu závidel ne jeden finalista súťaže Muž roka. A keďže autorka tohto textu pôsobí aj ako pedagóg, odpovújúcejší modrooký agent, akého si viete predstaviť. Chráni ženu aj napriek tomu, že mu klamala. Nech hodí kameňom tá, ktorá v istých momentoch mužovi radšej neklame... Drsný i nežný zároveň, chápavý a em-

ALTERNATÍVNE FILMOVÉ TIPY

TEXT: SABINA MÁSOVÁ

CIRCUMSTANCE

Mladá Atefeh zo zámožnej iránskej rodiny rebeluje, opíja sa, skúša drogy a miluje svoju najlepšiu kamarátku. Spolu snívajú o tom, ako budú raz slobodné a svoje, ale ich sny o voľnosti čoskoro narážajú na realitu. Realitu, v ktorej len láska dvoch opačných pohlaví je jediná a správna. V krajine, kde božie zákony sú viac ako ľudské city, ktorých hodnotu stráca pod fanatizmom viery aj jej brat Mehran. Snímka pracuje s kontrastmi osobnej slobody a náboženskej kontroly štátu, ale predovšetkým je to snímka mladej iránskej generácie, ktorá každodenne zápasí a hľadá rovnováhu v dualizme vlastnej identity a kultúre.

CATASTROIKA

Európska únia tvrdí, že nevyhnutným riešením na prekonanie dlhovej krízy v Grécku je privatizácia. Ale autori známi dokumentom *Debtocracy* vracajú úder novým filmom, ktorý hovorí o tom, ako Gréci privatizovať nechcú, s dôvodmi, prečo nie a so slušným zoznamom príkladov fatálnych privatizácií. Neslávne slávna perestrojka, privatizácia parížskych vôd alebo elektrickej energie v Californii – to sú príklady, ktoré podľa autorov ukazujú, že privatizácia prináša negatívne dôsledky pre obyvateľov, pracovníkov a služby. Gréci chcú svoju krajinu, kde demokracia vznikla, udržať, ale nie cestou privatizácie. Dokument je aj pokusom o odvrátenie toho, čo už pomaly za dverami gréckeho parlamentu začína.

INDIE GAME

Možno si myslíte, že tvorcovia videohier sú „geeks“, osamelí jazdci a totálni maniáci. Áno, sú. Ale dokument *Indie Game* vám prezradí aj to, prečo takí sú, čo pre nich video hry znamenajú, a že v kútiku duše to nakoniec nerobia len pre seba. Tvorcovia nezávislých videohier rozprávajú o ich radoch, strastiach a obavách. Tvorba videohier je ich celým svetom, pre ktorý musia obetovať čas osobného života, úplne sa oddať, zápasit s depresiou a tlakmi zo strany gamerov. A tieto stavy ich niekedy privádzajú do šialenstva, keď sa nedarí až na pokraj zúfalstva, kde aj slovo samovraždy nie je nič výnimočné. Pre nich je každá chyba v hre ich osobným zlyhaním. Ale ten pocit, keď to vyjde a ľudia sú spokojní, je na nezaplatenie. Po pozretí možno budete mať aj vy na chvíľu chuť stať sa gamerom a vyskúšať si Super meat boy, Braid alebo FEZ.

LADISLAV PECHÁČEK – HOŘKÁ ČOKOLÁDA

Nestáva sa často, že tvorbu prozaika poznáme z televízie. Spomínate si na legendárny cyklus piatich filmov o básnikoch? Od prvého dielu *Jak svět přichází o básníky až po posledný Jak básníci přicházejí o naději* – všetky vyšli z pera scenáristu Ladislava Pecháčka. Tentoraz nás autor pozýva späť medzi stránky kníh, do vtipných poviedok z bežného, i keď občas nie veľmi vtipného života.

Dobrý dialóg je nad všetky opisy, je ako kúsok čokolády – o čo viac reálny, o to horkejší a intenzívnejší. Bohužiaľ, človek je tvor spoločenský a vždy sa všemožne snaží byť súčasťou každého rozhovoru. Pecháček nám dáva možnosť pohodlne sa usadiť, pozerat' na všetko z nadhľadu a pousmiať sa, ako neuveriteľné vedia byť aj najbežnejšie dialógy. A že je to naozaj rozmanitá škála chutí! Zo začiatku na naše bránice útočí zdanlivo nezmyselné táranie dvoch vojakov vo výslužbe jemne okorenené senilitou. Typický český kamionista vo všetkej prostoduchosti rozpráva na policajnom výsluchu, ako vražda jeho ženy súvisí s faktom, že nestihol zápas Sparty Praha. Dvaja muži cez odpočívajúci telefón hodiny rozmýšľajú, ako sa ich obchodný partner dokázal obesiť – nikomu ani za svet nenapadne, že stál na bowlingovej guli, ktorá sa skotúlala na dráhu a trafila plný zásah. Azda najvýstižnejšia je ukážka z poviedky o dávno zabudnutej celebritke na dôchod-

ku. Dívať sa na svet prifarbený stareckou demenciou je naozaj jedinečný uhol pohľadu. Najmä počas slávnostného podpisovania pri výročí vlastnej diamantovej svadby:

Ať se podepíše úplně stejně, jako když mu přinesou důchod. Ale důchod mu chodí na účet. Paní Sládková mi dovolila, ať si tam napíšu, co chci, protože tady nejde v pravém slova smyslu o právní úkon. Jára na mě kývá, aby to zkusil. Jenže na tohle si musím sednout... Musí si na to sednout. Přistrčte mu někdo židli... Karle...! Konečně! Pomalu, Pepo... Nespěchej... No vidíš, že to jde... Ukaž...? Ježíšmarjá...! Co tam napsal? Napsal KOZY. Promiňte, ale někdy je to s ním těžký...

Zdanlivo nezávislé, groteskné a pritom reálne poviedky vás postaví do úlohy pozorovateľa, ktorý by za bežných okolností podobné rozhovory vnímal úplne inak. Pozorný čitateľ

objaví, ako sa v knihe občas objaví zmienky o horkej čokoláde rovnakej značky ako meno českého básnika a zároveň názov neexistujúcej psychologicko-rodne, do ktorej sa nik, vrátane úspešného samovraha, nemohol dovoliť. Dvanásť poviedok zokupených ako dvanásť tabuliek čokolády pripomína Forrestovu bonboniéru. Pecháček prináša osudy rôznych ľudí – od dievčat s pošramotenuou minulosťou i budúcnosťou, cez alkoholikov, spisovateľov, umelcov i pseudo-umelcov až po dôchodcov, ktorých myseľ už nie je taká jasná ako kedysi. Všetci zobrazujú kúsky života ako tabuľky čokolády, ktorá, hoc by sme chceli, nie je sladká, ale horká. Nuž, ale taký je život. Ako povedal jeden z hrdinov tejto knihy:

Vážený soudruhu! Odpoví mu dědeček, teď už je pozdě! Teď už si nemůže stěžovat ani služebním postupem.

KOMENTÁR
SKONČÍME AKO STARÉ ČÍNSKE CÍSAŘSTVO?
MONIKA SOBEKOVÁ MAJKOVÁ
/PEDAGÓG FEP

Typickým znakom zániku civilizácie je, že si spoločnosť nevedomuje svoje smerovanie k zániku alebo skutočnosť, že je niečo zásadné v spoločnosti v neporiadku. Medzi najväčšie problémy, ktoré sa významne podieľali na zániku dvetisíc rokov starého čínskeho cisárstva patrila podľa historikov korupcia a zneužívanie právomocí verejnej funkcie k podpore vlastnej rodiny a príbuzných. Osobná prosperita a zisk jednotlivca mali prednosť pred verejným záujmom. Asi si to väčšina z nás nevedomuje, ale v súčasnosti sa nachádza naša civilizácia vo veľmi podobnej situácii. Korupcia a obrovský tlak na ľudí, ale aj štáty len za účelom vlastného zisku sa významne podieľajú na našom budúcom osude. 5 % ľudí

vlastní 90 % bohatstva tohto sveta, pre koho? Pre seba? Pre svoje deti? Majú šancu spotrebovať tento majetok? Majú iné záľudky ako my ostatní? Zarytý kapitalista by povedal: „Sú šikovnejší, preto majú toľko peňazí.“ A peniaze plodia moc a moc zasa ďalšie peniaze. Tento kapitalizmus však v dnešnej dobe zlyháva. Tlačí ľudí do riešenia dennodenných problémov súvisiacich s vlastnou existenciou. Nútia vás robiť 15 hodín denne, aby ste boli schopní udržať si aspoň štandard nižšej strednej triedy. Systém je tu pre 5 % ľudí a zvyšní sa musia pravidlám len prispôbiť. Ale prečo riešiť našu budúcnosť, keď dnes musíme riešiť krízu – dlhovú, finančnú, ekonomickú aj hospodársku. Čierne novinky nás

zaplavujú každý deň - hromadné prepúšťania, státisíce chudobných, štátne dlhy, obmedzovanie výdavkov, korupcia, krádeže politikov a rozkrádanie celého štátu. Každodenné počúvame tieto správy v novinách a vrcholía zvyčajne informáciami o tom, kde sa stala aká prírodná katastrofa. V kríze nie je ekonomika, v kríze je SPOLOČNOSŤ! Faktor zisku a túžby po bohatstve ako vždy významne prispieva, aby sme pomalými krôčikmi smerovali do pekla. Deň za dňom sa stále viac podobáme na starú čínsku civilizáciu, navonok pôsobíme ako rozprávková krajina, no vo vnútri sme úplne prehnití. Vždy je však šanca proces zvrátiť, stačí iba chcieť!

TEXT: RADOVAN KOPEČNÝ

KULTÚRNE TIPY

VIANOČNÉ REKLAMY SÚ NEKULTÚRNE. DAVY ĽUDÍ V OBCHODOCH AJ HONBA ZA DARČEKMI SÚ NEKULTÚRNE. ALE NAŠE TIPY, NIE – PRÁVE NAOPAK. VYDAJTE SA S NAMI DO BENÁTOK, VIEDNE ALEBO DO DIVADLA V BRATISLAVE. PRINÁŠAME VÁM ZOPÁR TIPOV, KAM SA SCHOVAŤ PRED ZIMOU.

PRIPRAVIL: IMRO PETRO

09.11.2012 – 03.02.2013

TRINÁLE PLAGÁTU TRNAVA

Plagát, kráľovská disciplína vizuálnej komunikácie, sa opäť predstaví v Trnave. Už po ôsmykrát sa môžete prísť pozrieť na akciu medzinárodných rozmerov. O prestížnu Grand Prix Andyho Warhola zabojujú nielen profesionáli, ale aj študenti výtvarných škôl. Práce finalistov budú vystavené v galérii Jána Koniarka v Trnave.

06.12.2012 | ČO SA SKRÝVA ZA (NOVOU) SCÉNOU?

V divadle sme boli takmer všetci. Koľko z vás však nazrelo za oponu a do zákulisia? Divadlo Nová scéna si pripravila pre svojich divákov deň otvorených dverí, na ktorom sa dostanete na javisko, do prepadliska, skladu kostýmov alebo riaditeľne. Návštevníci sa okrem informácií o minulosti a budúcnosti divadla môžu tešiť na ukážky z rôznych slávnych muzikálov.

13.12.2012 | HOBIT: NEOČAKÁVANÁ CESTA

Už je to deväť rokov, čo sme opustili Stredozem v Pánovi Prsteňov. V decembri sa vraciame na začiatok príbehu v dlho očakávanej trilógii. Film, prekonal všetky finančné problémy, problémy s hľadáním vhodného režiséra aj boj o práva na sfilmovanie. Preto sa už môžeme tešiť na putovanie Bilba, Gandalfa a trinástich trpaslíkov, ktorí sa budú snažiť vybojovať späť svoje kráľovstvo.

14.12.2012 – 31.3.2013

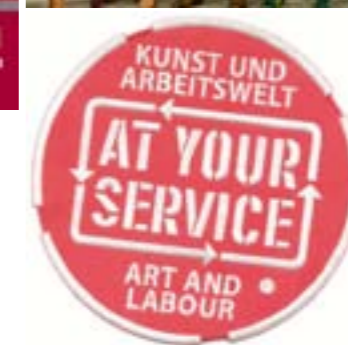
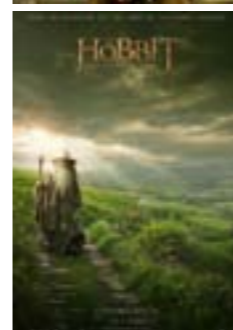
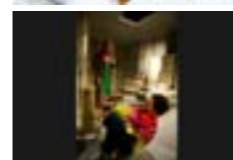
KRV

Výstava SNG v Esterházyho paláci nebude určená pre fanúšikov Twilight ságy alebo Upírskych denníkov, aj keď, samozrejme, pozývame aj ich. Návštevníci si môžu pozrieť vizuálne stvárnenie krvi od 14. storočia až po súčasnosť. Oboznámiť sa s vnímaním krvi z kultúrneho, ale aj náboženského hľadiska danej doby. Po návšteve výstavy si možno ozrejmite termíny ako krvná pomsta, pokrvené puto, modrá krv alebo krvilačný.

20.12.2012

CELESTE BUCKINGHAM

Sedem miliónov videí klipu k pesničke Run Run Run na YouTube jej môže závidieť aj Rytmus. Najprv spievala v televízii, teraz ju neustále počuť v rádiu. Oplatí sa ju vidieť aj naživo? Celeste Buckingham, jedna z najúspešnejších finalistiek súťaže Superstar, určite nevynechá svoje najväčšie hity ani na koncerte v Ateliéri Babylon.

17.01.2013

DJANGO UNCHAINED (DIVOKÝ DJANGO)

Hviezdy ako Jamie Foxx, Christoph Waltz, Leonardo DiCaprio, Samuel L. Jackson korunuje kultový režisér Quentin Tarantino. Toľko stačí napísať pre filmových fanúšikov. Pre ostatných: Ide o poctu spaghetti westernom (podžáner westernu produkovaný talianskymi štúdiami) a slávnemu režisérovi Sergiovi Leone-mu. Otrok Django (Foxx) spolu s lovcom ľudí dr. Schultzom (Waltz) chcú oslobodiť Djangovu manželku. Tú zajaľ brutálny majiteľ plantáže (DiCaprio). Príbeh v podaní Tarantina určite nebude taký prvoplánový.

23.03.2012 – 03.03.2013

AT YOUR SERVICE (K VAŠIM SLUŽBAM)

Spravte si výlet do Viedne a okrem každoročných vianočných trhov sa vyžičte aj kultúrne. Napríklad na výstave „K vašim službám – svet umenia a práce“, ktorá je v Technickom múzeu vo Viedni a potrvá už len do marca 2013. Umelci sa zameriavajú nielen na otázku, ako veci fungujú. Venujú sa automatizácii, výrobe energie, ale aj pohľadom na zamestnanosť a nezamestnanosť. Netradičné diela významných umelcov dotvárajú videá známych filmárov.

26.01. – 12.02.2013

KARNEVAL V BENÁTKACH

Po úspešnom ukončení skúškového padne vhod výlet do romantického mesta Benátky, v ktorom sa každoročne koná slávny karneval. Inkognito, zahalení v maske, si môžete užívať nenapodobiteľnú atmosféru kostýmov a pouličnej zábavy. Treba si len vybrať – autobusový zájazd alebo špeciálny páty vlak.

09.01.2013

MARTIN MCDONAGH: STRATIŤ RUKU V SPOKANE

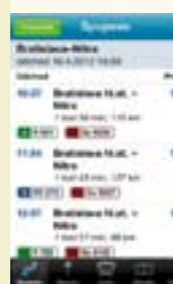
Hlavnou témou divadelnej hry je dnešná neschopnosť socializovať sa. Režisér Michal Vajdička, ako sám povedal, chce v tejto čiernej komédii dosiahnuť, aby sme sa na hlavných hrdinoch – skrachovaných existenciách zabávali a na konci si povedali, že nám ich je v podstate ľúto. Moder-

nú drámu, v ktorej vrah Carmichael hľadá takmer štvrtstoročie svoju odseknutú ruku, môžete vidieť v SND. Predstavia sa v nej Richard Stanke, Ľuboš Kostelný, Diana Mórová a Tomáš Maštalír. Inscenácia získala cenu DOSKY 2012 v kategórii Najlepšia scénografia.

ZASNEŽENÝ RELAX

POČAS DECEMBRA A JANUÁRA SI NELÁMEME HLAVU LEN SKÚŠKAMI, ALE ČASTO AJ TÝM, KAM SA VYBRAŤ NA HORY. NÁJSŤ TO SPRÁVNE LYŽIARSKÉ STREDISKO, UBYTOVANIE, ZISTIŤ, AKÉ BUDE POČASIE ČI AKO SA NA MIESTO ČINU DOPRAVIŤ. TO UŽ NEBUDE PROBLÉM S APLIKÁCIAMI, KTORÉ SME PRE VÁS VYBRALI.

TATRY DO VRECKA

Aplikácia Tatrý do vrecka komplexne mapuje všetko, čo budete vo Vysokých Tatrách potrebovať. Informácie sú rozdelené do desiatich kategórií: ubytovanie, stravovanie, liečebne, voľný čas, turistika, lyžovanie, služby, doprava, informácie a SOS. Stačí jedna aplikácia a najmenšie veľhory sveta skryjete do vrecka a ešte sa pri tom aj zabavíte.

SKI MAP – LYŽIARSKÉ STREDISKÁ

Ak si chcete vybrať lyžiarske stredisko podľa mapy zjazdoviek, niet lepšej voľby ako aplikácia ProRychlost. Takmer všetky lyžiarske strediská v jednej aplikácii, ktorá funguje aj off-line. Ak vás však zaujíma aktuálne počasie a ako to práve vyzerá vo vami vybranom lyžiarskom stredisku, budete sa musieť nastaviť do on-line režimu. Povedzme si na rovinu, žiadna bolestivá daň to nie je.

UNION – MOBILNÉ POISTENIE CEZ SMS

Poistiť sa nebolo nikdy jednoduchšie. Zadaním základných údajov v priebehu pár sekúnd uzatvoríte všetky druhy poistenia pre turistov, cestovateľov a dovolenkárov. Stačí si vybrať. Že sa neorientujete? Aplikácia ponúka pomerne podrobný popis, na čo sa to-ktoré poistenie vzťahuje. Cena poistenia sa pripočíta do faktúry za telefón a číslo poistnej zmluvy dostanete SMS správou.

IN-POČASIE

Aplikácia In-Počasie je často aktualizovaná, má veľmi príjemný dizajn, ponúka aktuálnu teplotu, predpoveď na šesť dní, východ a západ slnka, smer a rýchlosť vetra. Všetky tieto informácie sa ešte samostatne delia na ráno, deň a večer. K dispozícií je viac ako päťdesiat slovenských miest a čo je najlepšie, ak chcete poznať aktuálnu teplotu, netreba aplikáciu vôbec otvárať. Stačí pozrieť na horný roh ikonky.

IJASNA – JASNÁ NÍZKE TATRY

Aplikácia ponúka aktuálne informácie o prevádzke lanoviek a vlekov, stave zjazdoviek, on-line kamery, mapu lyžiarskeho strediska, cenník, kontakty na infocentrum a prevádzkovateľa strediska, kontakt na horskú službu a galériu strediska Ski Jasná. Istot uvítate, že aplikácia beží aj v off-line režime, teda šetrí váš čas a najmä peniaze.

PARK SNOW DONOVALY

Zrejme najznámejšie slovenské lyžiarske centrum Donovaly by bez svojej aplikácie snáď ani nemohlo byť. Aplikácia Park Snow Donovaly ponúka všetky potrebné informácie od aktuálneho počasia cez prevádzku lyžiarskych zariadení, on-line kamery, aktuálnu ponuku až po kalendár akcií. Absentuje však zoznam stravovacích zariadení. Gurmáni sa budú musieť spoľahnúť na klasické obchádzanie reštaurácií.

CESTOVNÉ PORIADKY

Dobrodruhovia istotne ocenia aplikáciu, ktorá ponúka cestovné poriadky väčšiny miest Slovenska, vlakových spojení po Slovensku a Európe a umožňuje dokonca spojenia kombinovať. Časový harmonogram či plán cesty, si jednoducho pre prípad, že by vás cestovateľský duch zaviedol mimo pokrytia. Pomocou aplikácie dokonca môžete sledovať polohu vami vybraného vlaku.

HOTELY SK & CZ

Milovníci „chodenia na blind“ sa bez aplikácie Hotely SK & CZ nezaobídu. Podľa svojej polohy veľmi ľahko nájdete najbližšie ubytovanie. V ponuke sú kompletné informácie o cene, kapacite, obsadenosti, fotografie a možnosti stravovania. Zoznam hotelov a ubytovaní podrobne pokrýva Slovenskú a Českú republiku. Na miesto vás priamo zavedie zabudovaná navigácia. Viete si predstaviť väčší komfort?

KDE JEŠŤ A PIŤ SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Spríevodcu reštauráciami, barmi, fastfoodmi, pizzeriami a inými podnikmi oceníte, keď sa vyberiete niekam do neznáma. Ponuka reštauráčnych zariadení sa zobrazí buď na mape, alebo ako zoznam. Môžete si nastaviť aj filter vyhľadávania. Dostupné sú všetky potrebné informácie, fotografie a kontakty. Stačí si len vybrať, kliknúť a nechať sa navigovať.

TEXT: JURAJ RECKÝ

NAJHORŠIE PEKLO? UKRADNUTÝ NOTEBOOK S ROZPÍSANOU SEMINÁRKOU

DOŠLOVA NOČNOU MOROU JE DNES KRÁDEŽ MOBILNÉHO TELEFÓNU, TABLETU ALEBO NOTEBOOKU. PEŇAZENKU AJ DOKLADY DOKÁŽEME OŽELIEŤ. ISTÉ, JE TO NEPRÍJEMNÉ, NO NIE AŽ TAK, AKO KEĎ PRÍDETE O DRAHÚ TECHNIKU, KONTAKTY ALEBO DÔLEŽITÉ DÁTA, NAPRIKĽAD SEMINÁRNE PRÁCE DO ŠKOLY. EXISTUJE NEJAKÁ „PASCA NA ZLODEJOV“?

TEXT: MARTIN KUJO

Ukradnutý telefón je dnes možné pomerne jednoducho lokalizovať, avšak musíte mať dopredu aktivovanú a povolenú túto službu. Pokiaľ váš telefón takéto služby nemá, je na lokalizáciu potrebný príkaz orgánov činných v trestnom konaní. Krádež je potrebné nahlásiť na políciu, ktorá musí požiadať operátora o vystopovanie mobilu. To samozrejme nie je také jednoduché, ako keď si dokážete mobil vyhľadať sami, najmä ak vieme, ako dlho trvá našej polícii bežné vyšetrenie.

Najďalej je v tomto smere Apple, ktorý má lokalizačnú službu implementovanú vo všetkých iOS zariadeniach. Ak vám niekto ukradne iPhone, iPod touch alebo iPad, môžete cez webové rozhranie na icloud.com zistiť, kde sa práve nachádza (obvykle s presnosťou 10-50 metrov). Môžete tiež do zariadenia vyslať varovnú správu napr.: „Tento mobil bol ukradnutý, prosím kontaktujte ma na XXX – odmena istá.“ Krátko po odoslaní začne iOS zariadenie pípať a zobrazí na displeji správu. Zariadenie možno aj jednoducho na diaľku zablokovať, vymazať jeho obsah a „znefunkčniť“, aby nemohol niekto zneužiť prístup k vašim dátam, kontaktom, mailom a podobne.

Všetko dôležité dnes máme v počítači, no len málokto je natoľko zodpovedný, aby si cenné dáta

zabezpečil a najmä zálohoval. Ak vám ukradnú notebook alebo mobil, ľahko si kúpíte druhý, no ak máte v pamäti povedzme seminárnu prácu, na ktorej robíte už pár týždňov, alebo tam máte nejaké naozaj dôležité dokumenty pre prácu, či nejaké rodinné fotografie, je to naozaj katastrofa. Existujú pritom pomerne jednoduché nástroje na zálohovanie (synchronizáciu cenných dát) cez služby typu cloud (iCloud, SkyDrive, Google docs, Dropbox,...).

Aj notebook možno jednoducho zabezpečiť. Vyššie a drahšie modely (napríklad Apple, biznis modely Lenovo, HP, Dell, Toshiba a pod.) majú integrované bezpečnostné funkcie a čip pre ich lokalizáciu na diaľku, lenže nie každý si kupuje notebook za tisíc a viac eur. Zlodeji väčšinou s notebookom nič neurobia, takže v ňom ostávajú všetky dáta a aplikácie. Prípadný nový majiteľ tiež len výnimočne skúša preinštalovať systém alebo inak ošetriť notebook, takže vám stačí len čakať, kto prvý sa pripojí na internet, aby ste vedeli svoj notebook lokalizovať a prípadne si urobili foto cez webkameru.

Zaujímavá je aplikácia LogMeIn, aj keď nie je určená priamo na lokalizáciu alebo sledovanie notebooku. Ide o tzv. „Remote Desktop“, program na správu vzdialeného počítača (napr. keď treba niekomu na diaľku pomôcť

vyriešiť problém s počítačom). Na získanie kontroly nad počítačom alebo jeho lokalizáciu sú vhodnejšie nástroje, resp. služby, ako napríklad LoJack For Laptops od AbsolutSoftware alebo BackMyMack (teraz už súčasť služieb iCloud u Apple). V prípade LoJack ide o platenú službu, no v zákulisí získate profesionálny tím, ktorý má s lokalizáciou ukradnutého hardvéru bohaté skúsenosti a môže vám pomôcť aj po právnej stránke (s políciou či poisťovňou). Samozrejme, problém nie je ani to, že bývate na Slovensku, hoci službu prevádzkujú Američania (samotný LoJack už spolupracoval na niekoľkých prípadoch aj s políciou v ČR a na Slovensku). Využiť tiež môžete bezplatné aplikácie, ako napríklad The LaptopLock (www.thelaptoplock.com).

Malý program, ktorý si nainštalujete do počítača, zistí údaje o vašom hardvéri, mieste pripojenia a všetky údaje, ktoré by neskôr mohli pomôcť identifikovať notebook. Môžete tak stopovať notebook aj v prípade, že nebol ukradnutý a chcete napr. vedieť, kde všade sa pohybujú vaše deti (rodičovská kontrola).

AKÉ SÚ ŠANCE?

Bez softvéru máte šancu na nájdenie svojho notebooku len menej ako 6%, a to ešte treba rátať s dokazovaním a ťažhújúcimi s súdmi. Úspešnosť vrátenia ukradnutého notebooku majiteľovi so

softvérovým zabezpečením je asi 85%, čo je pomerne vysoká šanca. Programy vám ale nepomôžu, keď sa zločinec vôbec nepripojí na internet (dnes asi nereálne). Šancu tiež stratíte, pokiaľ pred pripojením preinštaluje systém, vymení pevný disk alebo použije nejakú anonymizačnú službu, teda s výnimkou biznisových riešení profi notebookov (Apple, HP, Lenovo, Dell,...), kde je kód integrovaný na úrovni BIOS a ostáva aktívny až do špecializovaného servisného zásahu.

Pomôcť so strateným notebookom by vám mohli aj sami výrobcovia, resp. ich autorizovaný servis. Jednotlivé strediská sú totiž prepojené pomocou sietí a centrálnej databázy. Pomocou sériového čísla by mohli neskôr odhaliť váš ukradnutý notebook, ak by zlodej alebo nový majiteľ potrebovali nejaký servisný zásah (pokojne aj po záruke). Jeden náš priateľ si takto cez servis po roku našiel ukradnutý fotoaparát.

V každom prípade nič nenechajte na náhodu a dopredu sa na všetko pripravte. Zabezpečte, čo sa dá a dôležité dáta (ako sú e-mail, rodinné fotky, dokumenty a pod.) radšej zálohujte cez niektoré z cloudových riešení. Nie je zas tak náročné nastaviť napríklad automatické zálohovanie pracovnej plochy, alebo iného adresára, kam ukladáte dokumenty, či už do služby Dropbox, SkyDrive, alebo iCloud. Ušetríte si tak kopec problémov aj pri prípadnej havárii disku, či inej poruche vášho počítača.

WEB INŠPIRÁCIE

INTERNET SA STAL NIelen VŠEVEDIACOU NEVYHNUTNOSŤOU PRE NAŠE ŽIVOTY, ALE AJ MAGICKÝM POHLCOVAČOM ČASU. NAŠTASTIE, OKREM FACEBOOK-U MOŽNO NA INTERNETE NÁJSŤ STRÁNKY, KTORÉ NÁM DLHÉ CHVÍLE SPRÍJEMNIA INAK AKO SLEDOVANÍM VIRTUÁLNYCH ŽIVOTOV NAŠICH ZNÁMYCH. **PONUČAME TRI STRÁNKY, KTORÉ SÚ O ZÁBAVE, PEKNÝCH FOTOGRAFIÁCH A...**

PRIPRAVIL: LENKA NEMEČKOVÁ (1,2), MARTIN KUXO (3)

500PX

Stránka 500px.com si pamätá ešte počiatky digitálnej fotografie. Dnes nepočíta nič, čo by nebolo najvyššej kvality. Photoshop či nie, pekná fotografia poteší oko unavené všednosťou každého dňa. Na 500px je ich dostatočne veľa pre každú voľnú chvíľu a neustále pribúdajú. Buď si nájdete obľúbeného používateľa, alebo sa budete len prehrabávať fotkami, ktoré sa stali populárnymi kliknutiami „prezeračov“. Účet, ktorý si môžete vytvoriť, je prepojený s vaším profilom na Facebook-u a každá zmena sa tu zaznamená. Či pridáte vlastnú fotku, alebo komentujete obrázok niekoho iného. Ďalšiu možnosťou je si niektorú z fotiek kúpiť od autora a stiahnuť. Alebo sa len nechajte inšpirovať fotografiami, ktoré zachytávajú neobvyčajné momenty okolo nás.

VIRAL VIDEO CHART

Rebríček najpopulárnejších videí prináša stránka viralvideochart.com. Sleduje, ako jednotlivé videá zdieľajú ľudia na svojich profiloch sociálnych sietí. Ak niektoré video zaznamená veľa zdieľaní za krátku dobu, môže sa dostať k prvým miestam v rebríčku aj za jeden deň. Na grafe sledovanosti môžete vidieť, aký raketový štart video dosiahlo. Rebríček je zostavený podľa obľúbenosti za posledných 24 hodín alebo za posledný týždeň, mesiac, rok a tiež najpopulárnejšie videá všetkých čias. Stránka sleduje aj popularnosť videí väčších európskych krajín ako Veľká Británia, Francúzsko, Nemecko alebo Švédsko. Reklamy a hudobné klipy sú neprekonateľne v popredí obľúbenosti, no nájdú sa tu aj amatérske nahrávky, filmové trailery, žurnalistické príspevky aj animované klipy.

DOG-MILK.COM

Web venovaný modernému dizajnu s tematikou psov. Autorka Jaime Derringer je fascinovaná psami a všetkým, čo s nimi súvisí. Milovníci podobných vecí po celom svete si na tomto webe prídu na svoje – môžu tu objavovať rôzne novinky, dizajnové „vyčytávky“ a umelecké diela s motívom najlepšieho priateľa človeka. Či už ide o inovatívne misky na žrádlo, krásne tričká a oblečenia ako pre psov, tak aj pre ich pánov alebo len obrázky a zaujímavé grafické práce – surfovanie na tomto webe sa stáva závislosťou. Síce priamo z webu spomínané produkty nekúpate, no v každom článku nájdete link s odkazom na miesto, kde sa ku všetkej tej kráse dostanete.

KOMENTÁR K OTÁZKE VZDELANÝCH STAROSTOV (A POSLANCOV)...

PETER POTÁSCH/PEDAGÓG FP

Nedávno som sa zúčastnil na prezentácii projektu jednej dizertačnej práce. Doktorand – tak ako už mnohí pred ním – navrhol, aby sa do zákona o obecnom zriadení dostala požiadavka minimálneho vzdelania starostu, lepšie povedané, kandidátov na post starostu obce. Netajím sa tým, že nie som zástancom tejto myšlienky (a odhliadnime teraz od prípadných ústavnoprávnych rozmerov témy). Zaujímavé však bolo počuť názor doktoranda o tom, že by postačovalo, keby sa ako minimálna požiadavka vzdelania určila maturita. Viem, všetci asi poznáme ten notoricky známy a médiami intenzívne komunikovaný prípad starostu, ktorý mal problém prečítať „starostovský“ sľub. Sme však na tom naozaj tak zle,

že musíme určovať požiadavku minimálneho vzdelania starostov zákonom? Sme na tom naozaj tak zle, že túto minimálnu požiadavku vzdelania by sme museli určiť na úroveň maturity? Neviem. Rád by som však veril, že nie. Rád by som veril, že územná samospráva na Slovensku ešte nie je v štádiu, že by potrebovala paušálne uzákoňovať vzdelanostný „cenzus“ pre starostov. Na strane druhej, ak by sme aj (hypoteticky) pripustili, že takáto regulácia potrebná je, nemali by sme (možno inú) požiadavku minimálneho vzdelania uzákonit napr. aj pre poslancov obecného zastupiteľstva – alebo ešte lepšie: pre poslancov zákonodarného zboru?! Buďme úprimní – jeden menej vzdelaný starosta môže narobiť

veľa zla, ale čo tak napríklad 150 poslancov zákonodarného zboru fiktívnej krajiny X? Čo tak 150 poslancov fiktívnej krajiny X, ktorí majú zo zákona právo rozhodnúť napríklad o vyhlásení vojny (aj keď ju v konečnom dôsledku vypovedá prezident) a ktorí majú právo rozhodovať o množstve ďalších dôležitých otázok? Nemali by sme nejaký „kontrolný vzdelanostný mechanizmus“ zaviesť aj vo vzťahu k nim? Veď ani oni nemusia byť vždy najvzdelanejší. Budem (asi) naivný a poviem, že „nie“. Verím totiž v to, že ľudia-voliči budú vždy aspoň natoľko súdri, aby v ríši tmavých farieb (ak by svetlé farby neboli k dispozícii), vybrali tú najmenej tmavú – alebo aspoň 150 najmenej tmavých odtieňov. Či...?!

GADGETY

PRIPRAVIL: MICHAL ŠRÁMEK

ŽITE ZDRAVŠIE S LAPKOU, PRÍSLUŠENSTVOM PRE IPHONE, KTORÉ MONITORUJE ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

V Apple App Store je mnoho aplikácií, ktoré pomáhajú žiť zdravším životným štýlom. Nájdete tam rôzne apps na sledovanie toho, čo jete, ako športujete alebo toho, ako sa vyvíja váš krvný tlak. Ondaľho však do App Store pribudne ďalší, o niečo cennejší prírastok. Lapka Personal Environment Monitor je šikovná appka pre váš iPhone, ktorá komunikuje so štyrmi malými Lapka zariadeniami. Tie merajú parametre prostredia, v ktorom žijete. Vďaka tomu sa teda dozvieme zaujímavé informácie, ako napríklad teplotu a vlhkosť vzduchu, stupeň radiácie alebo elektromagnetického žiarenia. Ďalšou z funkcií je aj zisťovanie množstva nitrátov z chemických postrekov vo vašom jedle, ktoré zdraviu určite neprospievajú. Teraz už budete vedieť, či je váš obed skutočne organic a bio! Lapka ale nie je zariadenie, ktoré informácie len získava, ona ich totiž následne aj analyzuje a na základe histórie meraní vám pomôže žiť v zdravšom prostredí. V súčasnosti je vo svojej finálnej fáze vývoja a do predaja by sa mala dostať koncom roka 2012. Viac informácií sa dozvieme na stránke mylapka.com.

ZDRIEMNITE SI, KĎE LEN CHCETE. HLUK OKOLIA VÁS UŽ TRÁPĪŤ NEMUSÍ (PRIPRAVTE SA VŠAK NA ZAČUDOVANÉ POHLADY)

Dať si poobedného „šlofika“ a načerpať novú energiu nie je nikdy zlý nápad. Čo ak ale cestujete, ste v škole alebo v práci? To by už mohol byť problém, keďže každý, kto sa pokúšal spať na akomkoľvek frekventovanom mieste, vám dosvedčí, že to nie je práve najpohodlnejšie. Tento chúlolistivý problém vyrieši nový Ostrich Pillow, ktorý vám umožní skryť hlavu do temnoty a ticha a izolovať sa aj v tom najrušnejšom letiskovom termináli. Pštroší vankúš je dostupný v šedej farbe, pričom vnútorná výplň je modrá a má mať relaxačné účinky. Navyše ho môžete prať aj v práčke. Pravdepodobne jedinou nevýhodou je špecifický dizajn produktu – nie všetci sú totiž zvyknutí na nosenie vankúša na hlavu.

S HOT COOKIE USB OHRIEVAČOM KÁVA UŽ NIKDY NEVYCHLADNE!

V chladnom zimnom počasí nie je nič lepšie, ako si vychutnať teplú šálku kávy či horúcej čokolády. Počas práce to ale nie je vždy jednoduché a pri počítači nám obľúbený nápoj rýchlo vychladne. S Hot Cookie USB ohrievačom sa to už stať nemusí. Stačí, aby ste ho zapojili do USB portu na notebooku alebo počítači a on sa už postará o zvyšok. Takto si budete môcť vychutnať teplú šálku, kedy budete chcieť. Okrem toho oživí váš stôl svojim milým dizajnom. Treba dodať, že jeho povrch je počas používania veľmi horúci, takže plastové šálky by sme naň asi dávať nemali (a prsty tiež nie).

STRATA MOBILNÉHO SIGNÁLU UŽ NIE JE ŽIADNA HROZBA. SO SPOT CONNECT SA PRIPOJÍTE NA NET VŠADE

Ak sa v zime chystáte na hory alebo cestujete do odľahlých exotických krajín, určite by vás nepotešilo stratiť v nepoznanom svete na svojom mobile signál. Ak sa niečo také náhodou stane, je vždy dobré mať v tom prípade so sebou nový SPOT Connect, malé, vodotesné zariadenie, ktoré rázom premení váš smartpho- ne na satelitný internetový komunikátor. Spároveň telefónu a SPOTu je jednoduché a rýchle, takže status na vašom Facebooku si budete môcť aktualizovať už naozaj od všadiaľ. Okrem toho má aj iné užitočné funkcie, ako napríklad vysielanie SOS signálu alebo odoslanie prednastavených správ vami vybraným kontaktom.

NA ZÁVER

PUSTI SA. NEPUSTI SA. PUSTI SA

„...Pusti sa. Nepusti sa. Pusti sa.“

Nahol sa a pozeral na zamrznutý ľadový spád pred sebou. Pustí akurát tak do nohavíc. Dýchal prerývane, pred ústami pravidelne vznikali obláčik pary. Začkal sa mu.

Na chate sa ešte pred Silvestrom systematicky prepili až do stavu drobnej kómy. Bola tam aj Bára, okolo ktorej sa točí hádam už od prváku a každou vodkou bol pred ňou väčší pán. Skočil z altánku, skoro ho zabil cencúl, ktorý mu dopadol tesne vedľa hlavy. Po ďalšom poháriku sa zmenil na grizlyho a bručal na celé údolie. Neskôr sa v tielkach naháňali okolo zrubu v snahe čo najúčinnejšie zmraziť vlastné priedušky a keď už nebolo čo a pre Báru bol stále zasneženou borovicou, rozhodol sa vydriapať na zamrznutý vodopád obďaleč. Teraz tam stál ako taký pako a chcelo sa mu plakať. Keď sa šmykne, rozdrťí si od kostrče až po lopatky všetky stavce na prach. Ak neskočí, jeho ego zmizne ako jarný sneh. Stál tam, húpal sa na špičkách a pozeral dole. Videl drobné tváre, ako sa veselia, chalani tancovali a guľovali baby, tie hystericky pišťali a dosť nekoordinovane pobehovali po okolí. Báru nevidel. S vodkou vyprchávala i jeho koncentrovaná motivácia urobiť hrdinské mužné veľkogesto. Otočil sa a pomaly sa začal plížiť ku kosodrevine. Pošmykol sa však a kolenom odrazil kúsok ľadu. Zavyl od bolesti a zviezol sa na zem.

„Pomôžem ti?“ spýtal sa ho ženský hlas z kosodreviny. Spomedzi vetvičiek trčala Bára a viditeľne sa zabávala.

„No čo hrdino, ulútostilo sa ti vlastného zadku?“ Posúvala sa opatrne k nemu, na zľadovatenej hrane zrátu sa nik necítil bezpečne. Buro ožil. „Dávaj si, prosím ťa, pozor, počkaj, opatrne, tam sa chytí toho koreňa.“ Navigoval ju a hladkal si pri tom obité kolenko. No čo už, keď nie hrdina, tak aspoň gentleman.

„Opatrne, chytím ťa.“ Natiahol k nej ruku v huňatej rukavici. Pozrela niekam zaňho. Strpla. Čo to videl v jej očiach...? Hádam nie...

Bručanie. Ozývalo sa na celý les, horu, Slovensko, Európu. Stál tam grizly rozmerov menšej dodávky.

„Buro...?“ ozvalo sa z údolia pod nimi.

Pozreli na seba, tváre belšie ako sneh.

„Skááááá! Chmatli sa za ruky, stiahli zadky a skočili.“

„Buro?“ Otvoril oko. Všade bolo bielo. Niečo ho šialene pichalo v nohe.

„Klídeček, si v nemocnici.“ Pozerala naňho Bára. Na krku mala spevňovací pás, nohu v sadre vyloženú pred sebou a pár modrých flakov na tvári.

„Máš zlomené obe ruky, kľúčnu kosť a nejakú malú nepodstatnú kostičku v členku. Budeš ležať, zrejme si nás tu nechajú nejaký ten týždeň.“

Vytiahla zo županu dva kakaové pudinky a jeden mu položila na posteľ. Chcel po ňom hneď chňapnúť, no zabudol na sadru. Puding pristál na zemi.

„Och, nechaj tak ty Terminátor. Budem ťa kŕmiť.“

Buro si vzdychol. Všade bolo bielo.

Týždne s Bárou. „...a že Vianoce už boli...“ Usmial sa, zdvihol hlavu a poslušne otvoril pusu.

TEXT: IVA MRVOVÁ
ILUSTRÁCIA: IVA MRVOVÁ

NÁJDETE NÁS
V SUTERÉNE
BUDOVY ŠKOLY
NA TEMATÍNSKEJ ULICI

RÝCHLA FAREBNÁ A ČIERNOBIELA TLAČ
TLAČ A VÄZBA ZÁVEREČNÝCH PRÁČ EXPRESNE AJ DO 1 HODINY
POTLAČ DARČEKOVÝCH PREDMETOV | VEĽKOPLOŠNÁ FOTOTLAČ

Jazykové kurzy v zahraničí Pre dospelých a mládež od 16 rokov

- › EF má 45 ročné skúsenosti
- › viac ako 40 škôl v 16 krajinách
- › začiatok kurzov každý pondelok
- › úrovne od začiatočníkov až po pokročilých
- › dĺžka kurzu 1 - 52 týždňov
- › voliteľné predmety: marketing, business english, management, cestovný ruch, médiá a iné

Jazykové Pobyty

Štefánikova 19, 811 05 Bratislava
Tel. 02/5245 1175
info@jazykovepobyty.sk
www.ef.com

jazykovepobyty.sk

